

Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.)

**«ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ : ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΕ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ»**

του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία
(Τ.Ε.Ε.Π.Η.) του Δ.Π.Θ.

για Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.)
σε δύο ειδικεύσεις:

Α΄ Άτυπες, μη τυπικές και τυπικές μορφές εκπαίδευσης σε
πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα &

Β΄ Εκπαίδευση στη διαπολιτισμική ετοιμότητα

Αλεξανδρούπολη, Μάρτιος 2018

Περιεχόμενα

Άρθρο 1 Γενικές Διατάξεις	4
Άρθρο 2 Ισχύς του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών	4
Άρθρο 3 Σκοπός των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών	5
A. Εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών και διαδικασία επιλογής	6
Άρθρο 4 Κατανομή των θέσεων Μεταπτυχιακών φοιτητών (ΜΦ)	6
Άρθρο 5 Προκήρυξη των θέσεων ΜΦ	6
Άρθρο 6 Κριτήρια επιλογής των ΜΦ	6
Άρθρο 7 Τρόπος επιλογής των ΜΦ	7
B. Ακαδημαϊκές υποχρεώσεις των ΜΦ	9
Άρθρο 8 Εγγραφές στο Π.Μ.Σ.	9
Άρθρο 9 Τέλη φοίτησης - Διαχείριση του 30% για λειτουργικές δαπάνες	9
Άρθρο 10 Σύνθεση του Διπλώματος.....	11
Άρθρο 11 Χρονική διάρκεια σπουδών και ωρολόγιο πρόγραμμα.....	11
Άρθρο 12 Παρακολούθηση μαθημάτων, διαλέξεων, σεμιναρίων, βιωματικών εργαστηρίων και δράσεων πεδίου	12
ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	13
Α΄ Εξάμηνο	13
Β΄ Εξάμηνο	13
Γ΄ Εξάμηνο.....	14
Δ΄ Εξάμηνο	14
Περιγραφή των μαθημάτων:	16
Μαθήματα Κορμού (και για τις δύο κατευθύνσεις)	16
Κ1. Εθνοπολιτισμικές διαφορές και κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση	16
Κ2. Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις/όψεις της κοινωνικο -πολιτισμικής εμπύχωσης	16
Κ3. Εκπαιδευτική έρευνα: Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης δεδομένων	17
ΚΕ4. Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων.....	17
ΚΕ5. Εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού, ψηφιακές ιστορίες και πολυμεσικές εφαρμογές	18
Κ6Υ. Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης	18
Μαθήματα Α΄ Ειδίκευσης Άτυπες, μη Τυπικές και Τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης σε Πολυπολιτισμικά Περιβάλλοντα.....	19
A1Υ. Καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης... ..	19
A2Υ. Κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις της ανάπτυξης και της μάθησης	20
A3Ε. Ειδικά θέματα και εφαρμογές -Παρεμβάσεις σε παιδιά με χρόνια ασθένεια - Συνεργατικές μορφές εκπαίδευσης σε μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία	21
A4Ε. Ειδικά θέματα και εφαρμογές: Πρακτικές μουσειακής αγωγής και φιλαναγνωσίας	

σε τυπικές και άτυπες ομάδες εκπαίδευσης	21
A5E. Ειδικά θέματα και εφαρμογές: Εκπαίδευση μέσα από μουσική και θεατρική δράση	22
Μαθήματα Β΄ Ειδικεύσεως Εκπαίδευση στη διαπολιτισμική ετοιμότητα.....	22
B1Υ. Μελέτη της ετερότητας- διαπολιτισμική ετοιμότητα.....	22
B2Υ. Διδασκαλία της ελληνικής σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα.....	22
B3E Εκπαίδευση μειονοτήτων και μεταναστών	23
B4E Αφηγήσεις της διαφορετικότητας: κείμενα και ιδεολογίες	23
B5E Μέσα επικοινωνίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα	24
ΜΠΑ –Σεμινάρια – Διαλέξεις – Βιωματικά εργαστήρια (Πρακτικής Άσκησης).....	24
ΔΣΒ1. Εκπαίδευση εμπυχωτών και εκπαιδευτικών: συνεργατική προσέγγιση του Lesson Study	24
ΔΣΒ2. Σχεδιασμός – εφαρμογή – αξιολόγηση Προγραμμάτων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης	25
Άρθρο 13 Αξιολόγηση μαθημάτων, βιωματικών εργαστηρίων και δράσεων πεδίου.....	25
Άρθρο 14 Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση (ΜΠΑ)	27
Άρθρο 15 Θέματα Εκπόνησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ).....	29
15.1. Δικαίωμα υποβολής θέματος ΜΔΕ	29
15.2. Μορφή και έκταση της ΜΔΕ	30
15.3. Επίβλεψη ΜΔΕ	30
15.4. Εξεταστική επιτροπή ΜΔΕ	31
15.5. Διαδικασία αξιολόγησης και ολοκλήρωσης της ΜΔΕ	31
15.6. Εξέταση - Παρουσίαση της Μ.Δ.Ε.	31
15.7. Αντίγραφο Μ.Δ.Ε.	32
15.8 Δεοντολογία συγγραφής ΜΔΕ	32
15.9 Προδιαγραφές κατάθεσης της ΜΔΕ στη Βιβλιοθήκη.....	32
Υπεύθυνη Δήλωση	32
15.10. Πνευματικά Δικαιώματα	33
Υπεύθυνη Δήλωση	33
Άρθρο 16 Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων.....	33
Άρθρο 17 Απασχόληση και υποχρεώσεις των ΜΦ.....	33
Άρθρο 18 Αναστολή φοίτησης και Διαγραφή ΜΦ	34
Γ. Όργανα και λειτουργία του Π.Μ.Σ. - Υποχρεώσεις των διδασκόντων	35
Άρθρο 19 Όργανα, διδάσκοντες και λειτουργία	35
Άρθρο 20 Απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδικεύσεως και Τελετή	37
Άρθρο 21 Τελικές Ρυθμίσεις.....	37
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ.....	38

Άρθρο 1 **Γενικές Διατάξεις**

Ο δεύτερος κύκλος σπουδών συνίσταται στην παρακολούθηση Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ.) και ολοκληρώνεται με την απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.).

Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών οργανώνονται και λειτουργούν:

- α) σε αυτοδύναμα Τμήματα που παρέχουν σπουδές πρώτου κύκλου,
- β) από περισσότερα Τμήματα του ίδιου ή άλλων Α.Ε.Ι. ή από Τμήματα Α.Ε.Ι. και τα Ερευνητικά Κέντρα και Ινστιτούτα που αναφέρονται στο άρθρο 13 Α του ν. 4310/2014 (Α΄258), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 12 του ν. 4386/2016 (Α΄83) Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ένα τουλάχιστον από τα συνεργαζόμενα Τμήματα να είναι αυτοδύναμο και
- γ) από αυτοδύναμα Τμήματα Α.Ε.Ι. της ημεδαπής σε συνεργασία με Τμήματα αναγνωρισμένων ως ομοταγών ιδρυμάτων ή ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της αλλοδαπής.

Στην περίπτωση δια-τμηματικού ή δι-ιδρυματικού Π.Μ.Σ. καταρτίζεται Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας (Ε.Π.Σ.) το οποίο εγκρίνεται από τις οικείες Συγκλήτους και τα συλλογικά όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων.

Οι μεταπτυχιακές σπουδές στο Δ.Π.Θ. εντάσσονται μέσα στο πλαίσιο των σκοπών και της γενικότερης αποστολής του. Αναφέρονται σε συγγενείς με τα Τμήματά του ειδικότητες και αποσκοπούν στη μετάδοση και προαγωγή της επιστημονικής γνώσης για την κάλυψη εκπαιδευτικών, ερευνητικών και εν γένει αναπτυξιακών αναγκών.

Άρθρο 2 **Ισχύς του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών**

Οι διατάξεις του παρόντος κανονισμού εξειδικεύουν και συμπληρώνουν το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις μεταπτυχιακές σπουδές και συγκεκριμένα τις διατάξεις του ν. 4485/2017 (ΦΕΚ Α΄ 114) και συμβάλλουν στην ρύθμιση με ενιαίο τρόπο των θεμάτων λειτουργίας του εν λόγω Π.Μ.Σ.

Με απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος καταρτίζεται ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του Π.Μ.Σ., ο οποίος εγκρίνεται από τη Σύγκλητο, δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αναρτάται στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος και κοινοποιείται στο Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων.

Άρθρο 3 Σκοπός των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών

Το Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Δ.Π.Θ. οργανώνει και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις Νόμου 4485/2017 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Β' Κύκλου (Π.Μ.Σ.) πλήρους φοίτησης με τίτλο «**Επιστήμες της Εκπαίδευσης: Καινοτόμες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις σε Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα**» *“Education Sciences: Innovative Pedagogical Approaches in Multicultural environments”*, η επιτυχής παρακολούθηση του οποίου οδηγεί σε απόκτηση Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) σε μία από τις δύο ειδικεύσεις που θα λειτουργήσουν:

1. «Άτυπες, μη Τυπικές και Τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης σε Πολυπολιτισμικά Περιβάλλοντα»
2. «Εκπαίδευση στην Διαπολιτισμική Ετοιμότητα».

Σκοπός:

Οι Μεταπτυχιακές Σπουδές γενικώς αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και των τεχνών, καθώς και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου ικανών να συμβάλουν σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών των οικείων Τμημάτων καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το κάθε Τμήμα.

Σκοπός του συγκεκριμένου υπό ίδρυση ΠΜΣ είναι:

1. Η εξειδίκευση Πτυχιούχων των Επιστημών της Εκπαίδευσης και Αγωγής ή Πτυχιούχων άλλων ομοταγών Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων θεωρητικής και θετικής κατεύθυνσης, με εκπαιδευτικό προσανατολισμό, στις σύγχρονες μεθόδους και τεχνικές κατάρτισης και εκπαίδευσης εκπαιδευτικών με σκοπό να συμβάλουν αποτελεσματικά, μέσα από καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις, στην ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών δυνατοτήτων πολυπολιτισμικών ομάδων, ώστε να αξιοποιούν με επάρκεια τα διαφορετικά περιβάλλοντα μάθησης (άτυπα, μη τυπικά και τυπικά) στον Δημόσιο και Ιδιωτικό τομέα, στους Οργανισμούς του ευρύτερου Δημόσιου Τομέα της χώρας, καθώς και άλλων χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή εκτός αυτής.
2. η σε βάθος κατάρτιση επιστημόνων, ώστε αυτοί να καταστούν ικανοί για την παραγωγή νέας γνώσης.

Α. Εισαγωγή μεταπτυχιακών φοιτητών και διαδικασία επιλογής

Άρθρο 4

Κατανομή των θέσεων Μεταπτυχιακών φοιτητών (ΜΦ)

Ο αριθμός των εισακτέων στο Π.Μ.Σ. ανά κύκλο σπουδών είναι κατ' ανώτατο όριο τριάντα (30) φοιτητές. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες θα κατανέμονται στις ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ. κατά το δυνατόν ισόποσα και αφού ληφθεί υπόψη η αρχική επιλογή τους.

- Α' Ειδίκευση: «Άτυπες, μη τυπικές και τυπικές μορφές εκπαίδευσης σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα» και

- Β' Ειδίκευση: «Εκπαίδευση στη διαπολιτισμική ετοιμότητα».

Όσον αφορά τους δείκτες «μέγιστος αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών στα Π.Μ.Σ. του Τμήματος σε σχέση με τον αριθμό των προπτυχιακών φοιτητών και των διδασκόντων, για τη διασφάλιση της ποιότητας όλων των κύκλων σπουδών», που αναφέρονται στη νομοθεσία, είναι οι εξής:

1^{ος} δείκτης: 30/24 (1,25)

2^{ος} δείκτης: 30/ 693 (0,044)

3^{ος} δείκτης 30/15 (50)

Άρθρο 5

Προκήρυξη των θέσεων ΜΦ

Η προκήρυξη των θέσεων Μ.Φ. για το Δ.Μ.Σ. του Π.Μ.Σ. «Επιστήμες της Εκπαίδευσης: Καινοτόμες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις σε Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα» δημοσιεύεται στον τύπο, στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε.Π.Η. του ΔΠΘ και σε σχετικούς δικτυακούς τόπους έως τον μήνα Μάρτιο κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Άρθρο 6

Κριτήρια επιλογής των ΜΦ

Στο Π.Μ.Σ «Επιστήμες της Εκπαίδευσης: Καινοτόμες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις σε Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα» “*Education Sciences: Innovative Pedagogical Approaches in Multicultural environments*” σύμφωνα με το άρθρο 34, παρ.1,7 και 8 του Ν. 4485/2017, κατηγορίες υποψηφίων που μπορούν να γίνουν δεκτοί/ες είναι:

- Πτυχιούχοι Παιδαγωγικών Τμημάτων Νηπιαγωγών, Δημοτικής Εκπαίδευσης και Ειδικής Αγωγής, Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία, Τμημάτων Φιλοσοφίας - Παιδαγωγικής - Ψυχολογίας, Τμημάτων Ψυχολογίας,

Τμημάτων Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Τμημάτων Κοινωνιολογίας, Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών, Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Κοινωνικής Διοίκησης, Τμημάτων Μέσων Μαζικής Επικοινωνίας, Τμημάτων Μουσικών και Θεατρικών Σπουδών, Τμημάτων Φιλολογίας, Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής, Ιστορίας, Εθνολογίας, Εθνογραφίας και Καλών Τεχνών, Τμημάτων Περιβάλλοντος και Θετικών Επιστημών (Μαθηματικών, Φυσικών, Χημικών, Βιολόγων και Πληροφορικής) της ημεδαπής ή αντίστοιχων αναγνωρισμένων ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής και

- Πτυχιούχοι συναφούς γνωστικού αντικείμενου Τμημάτων ΤΕΙ ή αντίστοιχων με αυτά αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής.
- Μέλη των κατηγοριών Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π., εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 34, μπορούν να εγγραφούν ως υπεράριθμοι και μόνο ένας κατ' έτος ανά Π.Μ.Σ., που οργανώνεται σε Τμήματα του Ιδρύματος που υπηρετούν, το οποίο είναι συναφές με τον τίτλο σπουδών και το έργο που επιτελούν στο οικείο Ίδρυμα.

Οι υποψήφιοι ΜΦ υποβάλλουν έως την ορισμένη από την Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.), ημερομηνία κατάθεσης τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- Αίτηση συμμετοχής στη διαδικασία επιλογής στην οποία προσδιορίζεται για ποια από τις δύο ειδικεύσεις ενδιαφέρεται ο υποψήφιος.
- Φωτοτυπία της αστυνομικής ταυτότητας.
- Βιογραφικό Σημείωμα για την ακαδημαϊκή πορεία του υποψηφίου.
- Αναλυτική βαθμολογία προπτυχιακών σπουδών από την οποία να προκύπτει βαθμός πτυχίου η διπλώματος όχι μικρότερος του έξι και μισό (6,5).
- Αντίγραφο Πτυχίου /-ων ή Διπλώματος /-ων ΑΕΙ ή ΤΕΙ της ημεδαπής ή αντίστοιχων ομοταγών αναγνωρισμένων ιδρυμάτων της αλλοδαπής (με τις αντίστοιχες βεβαιώσεις ισοτιμίας του Δ.Ο.Α.Τ.Α.Π.).
- Πιστοποιητικό πολύ καλής γνώσης τουλάχιστον μιας ξένης γλώσσας, αν υπάρχει (Αγγλικής ή Γαλλικής) ή & της Ελληνικής για τους αλλοδαπούς.
- Αντίγραφα τυχόν ερευνητικών εργασιών.
- Επικυρωμένα αντίγραφα τυχόν αναγνωρισμένων μεταπτυχιακών τίτλων σπουδών.

Άρθρο 7 **Τρόπος επιλογής των ΜΦ**

Οι υποψηφιότητες εξετάζονται καταρχήν από την Τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης ως προς το αν πληρούν τις τυπικές προϋποθέσεις που ορίζει ο νόμος Ν. 4485/2017. Οι υποψήφιοι που πληρούν τις ως άνω προϋποθέσεις προκειμένου να εισαχθούν στο Π.Μ.Σ. καταθέτουν προς κρίση τον ατομικό τους φάκελο και καλούνται σε

προσωπική συνέντευξη που διενεργείται πριν από την έναρξη του εκάστοτε νέου κύκλου σπουδών.

Η προσωπική συνέντευξη διενεργείται από Τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης. Ο τόπος και ο χρόνος της συνέντευξης γνωστοποιείται στους υποψηφίους Μ.Φ. με σχετική ανακοίνωση της γραμματείας του Π.Μ.Σ. η οποία και αναρτάται στον σχετικό πίνακα ανακοινώσεων και στη σχετική ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε.Π.Η..

Η βαθμολογία στην προσωπική συνέντευξη έχει ως βάση την κλίμακα 0-10.

Η τελική επιλογή των υποψηφίων από την Τριμελή Επιτροπή Αξιολόγησης γίνεται με συνεκτίμηση:

- των τυπικών προσόντων (βαθμός πτυχίου $\Sigma=10\%$),
- των στοιχείων που προκύπτουν από τον φάκελο του υποψηφίου (δημοσιευμένες σχετικές επιστημονικές εργασίες, ανακοινώσεις σε συνέδρια, βαθμοί σχετικών με το Π.Μ.Σ. μαθημάτων από αναλυτική βαθμολογία κλπ.). $\Sigma=40\%$,
- της αξιολόγησης των υποψηφίων κατά την προσωπική συνέντευξη ($\Sigma=50\%$).

Σε περίπτωση ισοβαθμίας υποψηφίων εισάγονται στο Π.Μ.Σ. **όλοι οι υποψήφιοι που ισοβαθμούν με τον /την τελευταίο/-α επιτυχόντα/-ούσα.**

Η αποδοχή των νέων ΜΦ για κάθε μία από τις δύο ειδικεύσεις του Π.Μ.Σ. εγκρίνεται μετά από συζήτηση στην Γ.Σ.

Κατά τη συζήτηση, η Γ.Σ. ενδέχεται να ορίσει ως απαιτούμενο για τη συμμετοχή ενός επιτυχόντος ΜΦ στο Π.Μ.Σ., την επιτυχή παρακολούθηση συγκεκριμένων μαθημάτων από το προπτυχιακό πρόγραμμα του Τ.Ε.Ε.Π.Η.

Ο κατάλογος των επιτυχόντων ΜΦ ανακοινώνεται από τη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. αναρτάται στη Διαύγεια, στον Πίνακα Ανακοινώσεων και δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε.Π.Η.

B. Ακαδημαϊκές υποχρεώσεις των ΜΦ

Άρθρο 8 Εγγραφές στο Π.Μ.Σ.

Οι επιτυχόντες νέοι ΜΦ εγγράφονται στο Π.Μ.Σ. στο χρονικό διάστημα που ανακοινώνεται κάθε ακαδημαϊκό έτος από τη Γραμματεία. Στην αίτηση τους δηλώνουν την ειδίκευση που επιθυμούν καθώς και τα μαθήματα του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τ.Ε.Ε.Π.Η. που έχουν την υποχρέωση να παρακολουθήσουν, στην περίπτωση που κατά την εισαγωγή τους έχει κριθεί ότι απαιτείται κάτι τέτοιο.

Άρθρο 9 Τέλη φοίτησης - Διαχείριση του 30% για λειτουργικές δαπάνες

1. Για τη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. καταβάλλονται τέλη φοίτησης ύψους 2.500 ευρώ (750 ευρώ το 1ο και 2ο εξάμηνο και 500 ευρώ το 3ο και 4ο εξάμηνο). Το ύψος των τελών φοίτησης και ο τρόπος καταβολής μπορούν να αναπροσαρμόζονται με πρόταση της Σ.Ε. του ΠΜΣ, απόφαση της Συνέλευσης του Τμήματος και έγκριση της Συγκλήτου.
2. Οι ΜΦ υποχρεούνται να καταβάλουν τα τέλη φοίτησης εντός δύο (2) εβδομάδων από την έναρξη των μαθημάτων του κάθε εξαμήνου εκτός από το πρώτο εξάμηνο σπουδών που αυτά πρέπει να καταβληθούν μια εβδομάδα πριν από την έναρξη των μαθημάτων. Η καταβολή των διδάκτρων γίνεται στον Ειδικό Λογαριασμό Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) του Δ.Π.Θ. ο οποίος είναι αρμόδιος για τη διαχείρισή τους.

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μεν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος. Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο Π.Μ.Σ. και αφορά τη συμμετοχή σε ένα μόνο Π.Μ.Σ. Σύμφωνα με το άρθρο 35 του Ν. 4485/2017, αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα.

Με απόφαση του Υπουργού Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 35 του Ν. 4485/2017. Με όμοια απόφαση διαπιστώνεται κατ' έτος το ποσό που αντιστοιχεί στο εθνικό διάμεσο διαθέσιμο

ισοδύναμο εισόδημα (το ατομικό και το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του οικογενειακού), σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛ.ΣΤΑΤ.. Λαμβάνονται υπόψη, από την Επιτροπή που συγκροτείται δυνάμει της περίπτωσης δ' της παραγράφου 3 του άρθρου 31, του Ν. 4485/2017, τα εισοδήματα του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο κατά το χρόνο της επιλογής στο Π.Μ.Σ. έχει ολοκληρωθεί η εκκαθάριση φόρου, σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

Η αίτηση για **απαλλαγή από τα τέλη φοίτησης** υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στο Τμήμα ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των μεταπτυχιακών φοιτητών στο Π.Μ.Σ.. Η οικονομική κατάσταση υποψηφίου σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε Π.Μ.Σ.. **Όσοι λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή, δεν δικαιούνται απαλλαγή.**

3. Το τριάντα τοις εκατό (30%) παρακρατείται με σκοπό την κάλυψη λειτουργικών εξόδων του Ιδρύματος, με προτεραιότητα στην κάλυψη των αναγκών των ΠΜΣ που λειτουργούν χωρίς τέλη φοίτησης και θα αφορούν σε κάθε δαπάνη επιλέξιμη κατά τον κανονισμό του Π.Μ.Σ. και τους κανονισμούς του ΕΛΚΕ, εξαιρουμένων των αμοιβών – αποζημιώσεων του διδακτικού, τεχνικού και διοικητικού προσωπικού και θα είναι:
 - -Συντήρηση και ανανέωση υλικοτεχνικής υποδομής, αναβάθμιση αιθουσών διδασκαλίας, αιθουσών συνεδριάσεων και εργαστηρίων του ΠΜΣ και του Τμήματος.
 - -Καταβολή συνδρομών σε έγκυρα επιστημονικά περιοδικά (journals) και βάσεις δεδομένων (data bases) καθώς και προμήθεια επιστημονικών βιβλίων των γνωστικών αντικειμένων του ΠΜΣ και του Τμήματος.
 - -Προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση εξοπλισμού για εργαστήρια, αίθουσες διδασκαλίας, αίθουσες συνεδριάσεων και εργαστηρίων του ΠΜΣ και του Τμήματος.
 - -Προμήθεια και συντήρηση λογισμικού και αγορά τεχνογνωσίας (λ.χ. case studies, τυποποιημένα διεθνώς tests) του ΠΜΣ και του Τμήματος.
 - -Έξοδα διοργάνωσης επιστημονικών συνεδρίων, συμποσίων και ημερίδων με κύριο διοργανωτή το ΠΜΣ του Ιδρύματος.

Άρθρο 10 **Σύνθεση του Διπλώματος**

Το πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει Μαθήματα (Μ), Διαλέξεις, Σεμινάρια Βιοματικά εργαστήρια (ΔΣΒ) Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση (ΜΠΑ) και Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία (ΜΔΕ).

Για την απόκτηση του ΜΔΕ απαιτούνται εκατόν είκοσι (120) ECTS τα οποία αναλύονται ως εξής:

1. 60 ECTS προέρχονται από την παρακολούθηση και την επιτυχή εξέταση στα 9 μαθήματα (4 κορμού και 5 κατεύθυνσης).
2. 30 ECTS προέρχονται από: α) την παρακολούθηση και την επιτυχή εξέταση σε Διαλέξεις (ΔΣΒ1), Σεμινάρια και Βιοματικά Εργαστήρια (ΔΣΒ2) της ΜΠΑ και β) το σχεδιασμό, την προετοιμασία και επιτυχή υλοποίηση της Μεταπτυχιακής Πρακτικής Άσκησης.
3. 30 ECTS προέρχονται από την εκπόνηση και επιτυχή αξιολόγηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Άρθρο 11 **Χρονική διάρκεια σπουδών και ωρολόγιο πρόγραμμα**

Η χρονική διάρκεια των σπουδών ορίζεται σε τέσσερα (4) ακαδημαϊκά εξάμηνα σπουδών, μη συμπεριλαμβανομένης της περιόδου παρακολούθησης των πρόσθετων μαθημάτων (εφόσον υπάρχουν) .

Σύμφωνα με τον τις διατάξεις του Ν. 4485/2017, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές/τριες εγγράφονται και συμμετέχουν στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον Εσωτερικό Κανονισμό των Μεταπτυχιακών Σπουδών. Οι μεταπτυχιακοί/κες φοιτητές/τριες έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών **πλην** του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το οικείο Τμήμα οφείλει να εξασφαλίζει διευκολύνσεις σε μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες με αναπηρία ή και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες.

Η φοίτηση στο πρόγραμμα θεωρείται ότι λήγει με την ολοκλήρωση της συγγραφής και της δημόσιας παρουσίασης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο μέγιστος χρόνος παραμονής στο Π.Μ.Σ. είναι επτά (7) ακαδημαϊκά εξάμηνα, μη συμπεριλαμβανομένης της περιόδου παρακολούθησης των πρόσθετων μαθημάτων. Μετά την πάροδο των επτά εξαμήνων ο φοιτητής που δεν έχει ολοκληρώσει τις υποχρεώσεις του διαγράφεται αυτομάτως. Παράταση των προθεσμιών αυτών γενικώς δεν επιτρέπεται.

Οι σπουδές του Π.Μ.Σ. οι οποίες κατανέμονται σε εξάμηνα παρακολουθούν την ροή του Προπτυχιακού Προγράμματος και σύμφωνα με το ακαδημαϊκό ημερολόγιο της Συγκλήτου.

Το πρόγραμμα κάθε εξαμηνιαίου μαθήματος είναι διάρκειας δεκατριών (13) εβδομάδων και μπορεί να αναπτύσσεται σε δίωρα εβδομαδιαίως, σε εντατικά σεμινάρια ή με παρακολούθηση εξ αποστάσεως, ανάλογα με τις απαιτήσεις του μαθήματος. Εάν χρειάζεται να προσφερθεί διδασκαλία εξ αποστάσεως, αυτή δεν ξεπερνά το 35%. όπως αναφέρεται στο Ν.4485 στο άρθρο 30 παρ. 3 και στο άρθρο 45 του ίδιου νόμου στο άρθρο 1 παρ. στ'.

Στην αρχή κάθε εξαμήνου καταρτίζεται το ωρολόγιο πρόγραμμα. Τα μαθήματα και σεμινάρια πραγματοποιούνται κατά τις απογευματινές ώρες της Παρασκευής και τα Σαββατοκύριακα.

Άρθρο 12

Παρακολούθηση μαθημάτων, διαλέξεων, σεμιναρίων, βιοματικών εργαστηρίων και δράσεων πεδίου

Γλώσσα διδασκαλίας ορίζεται η ελληνική, εκτός σπάνιων περιπτώσεων κατά τις οποίες καλούνται μέλη ΔΕΠ Πανεπιστημίων της αλλοδαπής ή αλλοδαποί ειδικοί επιστήμονες για διαλέξεις ή σεμινάρια, οπότε η διδασκαλία δύναται να γίνεται στην αγγλική γλώσσα.

Πριν την έναρξη των μαθημάτων οι ΜΦ υποχρεούνται να δηλώσουν ηλεκτρονικά τα μαθήματα (υποχρεωτικά και επιλογής) τα οποία θα παρακολουθήσουν. Οι φοιτητές της κάθε ειδίκευσης μπορούν να επιλέγουν μόνον από τα προσφερόμενα μαθήματα της ειδίκευσής τους.

Η απόκτηση του Δ.Μ.Σ. προϋποθέτει την επιτυχή ολοκλήρωση των σπουδών η οποία προκύπτει :

- από την παρακολούθηση και την επιτυχή εξέταση συνολικά στα μαθήματα των εξαμήνων:

1^ο Εξάμηνο: 4 μαθήματα κορμού 3 υποχρεωτικά (Κ1Υ, Κ2Υ, Κ3Υ) σε ένα (1) από τα 2 κατ'επιλογή υποχρεωτικά (ΚΕ4, ΚΕ5)

2^ο Εξάμηνο στα 5 μαθήματα κατεύθυνσης (Α1Υ, Α2Υ, Κ6Υ ή Β1Υ, Β2Υ, Κ6Υ) καθώς και δύο 2 από τα τρία 3 προσφερόμενα μαθήματα κάθε κατεύθυνσης /Α ή Β/),

- από τη βαθμολογία στην Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση, και
- από τη βαθμολογία της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας.

Οι υποχρεώσεις για παρακολούθηση και εξετάσεις σε Μαθήματα και την Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση έχουν ως ακολούθως:

Όλοι οι ΜΦ υποχρεούνται να παρακολουθήσουν και να αξιολογηθούν επιτυχώς στα ακόλουθα κατά Εξάμηνο Σπουδών Μαθήματα, Διαλέξεις, Σεμινάρια, Βιοματικά Εργαστήρια και τις δράσεις πεδίου.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Α΄ Εξάμηνο

Μαθήματα κορμού			
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ECTS (ΠΜ)
1	K1 - Εθνοπολιτισμικές διαφορές και κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση	26	8
2	K2 - Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης	26	8
3	K3 - Εκπαιδευτική έρευνα: μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης δεδομένων	26	8
4	KE4 - Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων	26	6
5	KE5 - Εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού, ψηφιακές ιστορίες και πολυμεσικές εφαρμογές	26	6
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Α΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30 ΠΜ

Β΄ Εξάμηνο

Ειδίκευση Α΄: Άτυπες, μη Τυπικές και Τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης σε Πολυπολιτισμικά Περιβάλλοντα			
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ECTS (ΠΜ)
1	A1Y - Καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης	26	6
2	A2Y - Κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις της ανάπτυξης και της μάθησης	26	6
<i>Δύο (2) μαθήματα επιλογής από τα παρακάτω τρία (3) προσφερόμενα</i>			
3	A3E - Ειδικά θέματα και εφαρμογές	26	6
4	A4E - Ειδικά θέματα και εφαρμογές	26	6
5	A5E - Ειδικά θέματα και εφαρμογές	26	6
<i>Ένα (1) υποχρεωτικό μάθημα κορμού</i>			
6	K6Y - Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης	26	6
ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ Β΄ ΕΞΑΜΗΝΟΥ			30 ΠΜ

Ειδίκευση Β΄: Εκπαίδευση στην διαπολιτισμική ετοιμότητα			
	ΜΑΘΗΜΑΤΑ	ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ECTS (ΠΜ)
1	B1Y - Μελέτη της ετερότητας-Διαπολιτισμική ετοιμότητα	26	6
2	B2Y - Διδασκαλία της ελληνικής σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα	26	6
<i>Δύο (2) μαθήματα επιλογής από τα παρακάτω τρία (3) προσφερόμενα</i>			
3	B3E - Εκπαίδευση μειονοτήτων και μεταναστών	26	6
4	B4E - Αφηγήσεις της διαφορετικότητας : κείμενα και ιδεολογίες	26	6
5	B5E - Μέσα επικοινωνίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα	26	6
<i>Ένα (1) υποχρεωτικό μάθημα κορμού</i>			
6	K6Y - Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης	26	6
	ΣΥΝΟΛΟ		30 ΠΜ

Γ΄ Εξάμηνο

1	Πρακτική άσκηση	30
---	-----------------	----

Δ΄ Εξάμηνο

1	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία	30
---	----------------------------------	----

ΣΥΝΟΛΟ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ (ECTS)	120 ΠΜ
---	---------------

Στα παραπάνω μαθήματα (κορμού ή ειδίκευσης) η παρουσία των ΜΦ είναι υποχρεωτική. Επιτρέπονται μέχρι δύο (2) απουσίες (μία (1) δικαιολογημένη και μία (1) αδικαιολόγητη) σε κάθε μάθημα. Στην περίπτωση που ο αριθμός απουσιών είναι μεγαλύτερος των δύο (2) και οι λόγοι απουσίας είναι σοβαροί (εξαιρουμένων των επαγγελματικών υποχρεώσεων), τότε μετά από αίτηση του ενδιαφερόμενου Μ.Φ η περίπτωση εξετάζεται από την Συντονιστική Επιτροπή του ΠΜΣ, η οποία εγκρίνει ή όχι το αίτημα και εισηγείται στη Γ.Σ. για την τελική έγκριση.

Ο παρακάτω Πίνακας παρουσιάζει τις ώρες διδασκαλίας και τις ακαδημαϊκές πιστωτικές μονάδες στο σύνολο του προγράμματος. Κάθε ECTS αντιστοιχεί σε 25 ώρες φόρτου εργασίας.

Περιγραφή	Ωρες διδασκαλίας/ μάθημα	Σύνολο ωρών διδασκαλίας	Συνολικός φόρτος εργασίας φοιτητή	ECTS/ μάθημα	ECTS/ εξάμηνο
Α': 4 μαθήματα κορμού: 3 υποχρεωτικά + 1 κατ'επιλογή υποχρεωτικό	26	104	750	Υ - 8 ΕΥ - 6	30
Β': 3 υποχρεωτικά μαθήματα + 2 επιλεγόμενο	26	130	750	6	30
Γ': Πρακτική Άσκηση			750		30
Δ': Διπλωματική Εργασία			750		30
Σύνολο			3.000		120

Περιγραφή των μαθημάτων:

Μαθήματα Κορμού (και για τις δύο κατευθύνεις)

K1. Εθνοπολιτισμικές διαφορές και κοινωνικές ανισότητες στην εκπαίδευση

Στο πλαίσιο του μαθήματος γίνεται προσπάθεια αρχικά να προσεγγιστούν οι έννοιες του έθνους και του εθνικισμού. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος βρίσκονται ως επί το πλείστον οι θεωρίες για τον εθνικισμό, η σημασία του ευρωπαϊκού διαφωτισμού στη διαμόρφωση της ιδέας του έθνους η φύση και η πορεία συγκρότησης της εθνικής ταυτότητας στις νεωτερικές κοινωνίες της Ευρώπης. Στη συνέχεια διερευνάται η ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα (19ος – αρχές 20ού αι.), σε συνάρτηση με την εκάστοτε κρατική πολιτική απέναντι στις μειονότητες. Η διερεύνηση του ειδικού ρόλου της εκπαίδευσης στην έκβαση των εθνικών συγκρούσεων στα Βαλκάνια αποτελεί εκ των ων ουκ άνευ συνθήκη για την κατανόηση του βαρύνοντος ρόλου που έπαιξε ο εκπαιδευτικός μηχανισμός στα πλαίσια του εθνικού κράτους και των εθνικών διεκδικήσεων.

Στη συνέχεια, εξετάζεται, από κοινωνιολογική οπτική, η ιδιαίτερη συμβολή της εκπαίδευσης στη συγκρότηση και αναπαραγωγή των κοινωνικών ιεραρχιών και ανισοτήτων. Αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο ο εκπαιδευτικός θεσμός χειρίζεται τις διαφορές του μαθητικού πληθυσμού ως προς την εθνοπολιτισμική υπαγωγή και την κοινωνική τάξη, δύο βασικές παραμέτρους που καθορίζουν τη σχέση των κοινωνικών υποκειμένων με την εκπαίδευση.

Τέλος, μετά από μια εκτενή αναφορά στον πολιτισμό ως αξιακό σύστημα, στον τρόπο που δομούνται οι ταυτότητες και στο ζήτημα της ετερότητας, η συζήτηση επικεντρώνεται στις πεποιθήσεις που φαίνεται να υπάρχουν αναφορικά με τον πολιτισμικά διαφορετικό μαθητή και το πως αυτές επηρεάζουν τόσο την εκπαιδευτική πολιτική όσο και τη διδακτική πρακτική. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα προτάγματα της εκπαίδευσης και στο πως αυτά τροποποιούνται κατά τη μετάβαση από νεωτερικότητα στη μετανεωτερικότητα.

K2. Θεωρητικές και πρακτικές προσεγγίσεις/όψεις της κοινωνικο -πολιτισμικής εμπύχωσης

Το μάθημα αποτελείται από 2 ενότητες. Η πρώτη αφορά στην κοινωνικο-πολιτισμική εμπύχωση και στον τρόπο που αξιοποιώντας σύγχρονες έννοιες και μεθόδους της διδακτικής διαμορφώνει τα χαρακτηριστικά της ως εκπαιδευτική καινοτομία. Περιγράφονται η έννοια, οι αρχές και η σημασία της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης ως ένα σύστημα ιδεών, πρακτικών και μεθόδων με ανθρωποκεντρικά χαρακτηριστικά που αντιλαμβάνεται το άτομο ως ενεργό φορέα της δικής του ανάπτυξης σε διαλεκτική σχέση με το κοινωνικό γίγνεσθαι. Η φύση και λειτουργία της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης συζητούνται ιστορικά και επιστημολογικά. Στη βάση αυτή αναλύονται διάφοροι ορισμοί και προσδιορίζονται τα χαρακτηριστικά και οι διαστάσεις της. Παρουσιάζονται διάφορες μέθοδοι, πρακτικές και τεχνικές που αξιοποιούνται στην κοινωνικο-πολιτισμική εμπύχωση και συζητούνται τα βήματα και οι προκλήσεις σχεδιασμού και υλοποίησης εμπυχωτικών παρεμβάσεων εστιάζοντας στα χαρακτηριστικά και τις δεξιότητες του εμπυχωτή, μέσα από την

ανάλυση σχετικών προγραμμάτων και δράσεων από τη σύγχρονη ελληνόγλωσση και διεθνή βιβλιογραφία.

Η δεύτερη ενότητα εστιάζει σε κινήματα και προσεγγίσεις αναφορικά με τις σύγχρονες μορφές αξιολόγησης στα διαφορετικά κοινωνικοπολιτισμικά πλαίσια της τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης. Παρουσιάζονται στρατηγικές για τον σχεδιασμό καθώς και την εφαρμογή της άτυπης αξιολόγησης των εμπυχωτικών δράσεων ή εμπυχωτικών προγραμμάτων. Εξετάζεται η σύνδεση των θεωριών που στηρίζουν τις άτυπες μορφές αξιολόγησης και τις θεωρητικές προσεγγίσεις του αναστοχασμού εστιάζοντας στα είδη του αναστοχασμού στο πεδίο εφαρμογής εμπυχωτικών – εκπαιδευτικών δράσεων. Παρουσιάζονται οι βασικές αρχές και η μεθοδολογία του Lesson Study ως μοντέλο διεθνώς αναγνωρισμένο, επαγγελματικής ανάπτυξης εκπαιδευόμενων και εκπαιδευτών και οι συνδέσεις σε θεωρητικό και πρακτικό επίπεδο μεταξύ των άτυπων μορφών αξιολόγησης - του αναστοχασμού και - του Lesson Study στο πλαίσιο της εφαρμογής εμπυχωτικών προγραμμάτων.

Κ3. Εκπαιδευτική έρευνα: Μέθοδοι συλλογής και ανάλυσης δεδομένων

Στόχος του μαθήματος είναι να παρέχει στους φοιτητές τις μεθοδολογικές γνώσεις που είναι απαραίτητες για τη συλλογή και ανάλυση δεδομένων στα πλαίσια μίας επιστημονικής έρευνας. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις βασικές αρχές της ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας καθώς και με τις βασικές μεθόδους της περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής. Ειδικότερα, στα πλαίσια του μαθήματος οι φοιτητές θα εμβαθύνουν σε θέματα ανάλυσης λόγου, ανάλυσης περιεχομένου και ανάλυσης συνομιλίας, θα εξοικειωθούν με τον σχεδιασμό πειραμάτων και ερευνών ερωτηματολογίου. Τέλος θα κληθούν να σχεδιάσουν μία μικρής κλίμακας έρευνα, να συλλέξουν σχετικά δεδομένα και να πραγματοποιήσουν τις κατάλληλες αναλύσεις.

ΚΕ4. Δια βίου μάθηση και εκπαίδευση ενηλίκων

Η εκπαίδευση ενηλίκων αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους πυλώνες ενός εκπαιδευτικού συστήματος που έχει ως κεντρική φιλοσοφική και πολιτική έννοια την έννοια της «δια βίου μάθησης». Η εκπαίδευση ενηλίκων περιλαμβάνει δραστηριότητες που αναπτύσσονται τόσο στο πεδίο της τυπικής όσο και στο πεδίο της μη-τυπικής εκπαίδευσης. Το περιεχόμενο των εκπαιδευτικών παρεμβάσεων που απευθύνονται σε ενηλίκους παρουσιάζει μια μεγάλη διαφοροποίηση και αφορά τόσο στην υλοποίηση προγραμμάτων που έχουν ως στόχο τη γενικότερη πνευματική και μορφωτική καλλιέργεια των ενηλίκων (τα οποία συνήθως περιγράφονται με τους όρους «προγράμματα λαϊκής επιμόρφωσης» ή «προγράμματα γενικής εκπαίδευσης ενηλίκων») όσο και σε προγράμματα που έχουν ως στόχο την εξυπηρέτηση της επαγγελματικής διάστασης του ανθρώπινου βίου ή της αγοράς εργασίας (τα οποία περιγράφονται με όρους όπως «προγράμματα συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης, ενδοεπιχειρησιακής κατάρτισης ή και επιμόρφωσης εργαζομένων»). Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν τα θεμελιώδη στοιχεία του πεδίου της εκπαίδευσης ενηλίκων. Ενδεικτικά, ορισμένα από τα ζητήματα που θα αναλυθούν είναι τα ακόλουθα:

- Η εξέλιξη του πεδίου της εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα.
- Η έννοια της δια βίου μάθησης και η σχέση της με την εκπαίδευση ενηλίκων.

- Τα χαρακτηριστικά των ενηλίκων εκπαιδευόμενων και οι προϋποθέσεις υλοποίησης προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων.
- Οι βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις για τη μάθηση των ενηλίκων αλλά και για την εκπαίδευση των ενηλίκων (Paulo Freire, Malcolm Knowles, Jack Mezirow, Peter Jarvis).
- Ο ρόλος της βιογραφίας στην κατανόηση των κινήτρων των ενηλίκων για συμμετοχή σε μαθησιακές δραστηριότητες.
- Το ζήτημα του κριτικού στοχασμού και οι εκπαιδευτικές τεχνικές που ενισχύουν την ανάπτυξή του.
- Η αξιολόγηση των ενηλίκων εκπαιδευόμενων και η αναγνώριση της πρότερης εμπειρικής μάθησης των ενηλίκων.
- Το ζήτημα της εκπαίδευσης και της εκπαιδευτικής επάρκειας των εκπαιδευτών ενηλίκων.

ΚΕ5. Εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού, ψηφιακές ιστορίες και πολυμεσικές εφαρμογές

Το μάθημα αποσκοπεί στη θεωρητική και πρακτική μελέτη σύγχρονων πτυχών στον τομέα της εκπαίδευσης, δηλαδή ψηφιακές ιστορίες, πολυμεσικές εφαρμογές και εκπαιδευτικές γλώσσες προγραμματισμού καθώς και ο συνδυασμός τους. Επιδιώκεται η απόκτηση γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων ώστε να συνδυάζονται τα πλεονεκτήματα της αφήγησης με αυτά των ψηφιακών εργαλείων και των εκπαιδευτικών γλωσσών προγραμματισμού για την υλοποίηση ψηφιακών ιστοριών καθώς και της επεξεργασίας τους για την υποστήριξη της διδακτικής-μαθησιακής διαδικασίας.

Κ6Υ. Εθνογραφικές εφαρμογές στις τυπικές και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης

Το μάθημα περιλαμβάνει καταρχάς την αποσαφήνιση της έννοιας «Εθνογραφία» και την ιστορική της εξέλιξη. Ο βασικός στόχος αυτής της θεωρητικής προσέγγισης είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές τη σχέση Κοινωνικής και Πολιτισμικής Ανθρωπολογίας από τη μια μεριά, και Εθνογραφίας από την άλλη, τόσο στο πλαίσιο του λεγόμενου «Εθνογραφικού Ρεαλισμού», δηλαδή την κλασική εκδοχή της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας, όσο και στο πλαίσιο της «Πολιτισμικής Κριτικής», που ανανέωσε την επιστημολογική συζήτηση για την Κοινωνική Ανθρωπολογία και την Εθνογραφία. Στη συνέχεια επιδιώκεται η συστηματική διδασκαλία των μεθοδολογικών εργαλείων της εθνογραφικής προσέγγισης (συμμετοχική παρατήρηση, συνέντευξη, ημερολόγιο κ.λπ.) στο πλαίσιο των ποιοτικών μεθόδων έρευνας, ώστε οι φοιτητές του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών να εξοικειωθούν με μια κατ' αρχήν μεθοδολογική διαδικασία.

Στη συνέχεια, στόχος του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές την αναγκαιότητα της εθνογραφικής προσέγγισης απέναντι στη σύγχρονη εκπαιδευτική διαδικασία, όσον αφορά τόσο τις τυπικές όσο και τις άτυπες μορφές εκπαίδευσης. Καταρχάς αποσαφηνίζεται η βασική (μεθοδολογική κατά κύριο λόγο) διαφορά ανάμεσα στα γνωστικά αντικείμενα Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης και

Ανθρωπολογία της Εκπαίδευσης, αλλά και τα πλαίσια της σύγχρονης εκπαιδευτικής διαδικασίας τόσο διεθνώς όσο κυρίως στην ελληνική εκπαίδευση (εκπαίδευση μεταναστών, μειονοτική εκπαίδευση, εκπαίδευση ενηλίκων κ.λπ.), ώστε να διαμορφωθεί ένα σαφές πλαίσιο εφαρμογής της εθνογραφικής μεθόδου ως εργαλειακής προσέγγισης για την παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού, διδακτικών προσεγγίσεων κ.λπ. στην τυπική και την άτυπη εκπαίδευση. Βασικά εννοιολογικά εργαλεία για την προσέγγιση των ζητημάτων αυτών είναι οι έννοιες της ταυτότητας και της ετερότητας, τα γνωστικά μοντέλα, η συσχέτιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την έννοια του πολιτισμού (culture) κ.λπ.

Μαθήματα Α΄ Ειδίκευσης **Άτυπες, μη Τυπικές και Τυπικές Μορφές Εκπαίδευσης σε** **Πολυπολιτισμικά Περιβάλλοντα**

Α1Υ. Καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και εναλλακτικές μορφές **εκπαίδευσης**

Το μάθημα δομείται σε τρεις ενότητες:

Η πρώτη ενότητα αφορά τις Κοινωνικές σχέσεις συνομηλίκων στο εκπαιδευτικό πλαίσιο και περιλαμβάνει:

Την προσέγγιση της ακαδημαϊκής και κοινωνικής μάθησης. Την παιδαγωγική αλληλεπίδραση και κοινωνική μάθηση. Τις σύγχρονες και παραδοσιακές προσεγγίσεις του ρόλου των συμμετεχόντων στην τάξη. Τις δημοκρατικές μορφές επικοινωνίας στην τάξη. Την ανάδειξη της οπτικής της εκπαίδευσης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων ως θεμελιώδους. Τις κοινωνικές σχέσεις των μαθητών/ριών. Τα κριτήρια επιλογής και απόρριψης. Τη διερεύνηση των κοινωνικών σχέσεων. Τις κοινωνιομετρικές τεχνικές, την επεξεργασία, μελέτη των δεδομένων και τις μορφές παρέμβασης. Παρουσίαση εργασιών.

Η δεύτερη ενότητα αφορά την Εξατομικευμένη μάθηση με εποπτεία (EME) και περιλαμβάνει:

Σύντομη ιστορική αναδρομή. Οι θεωρητικές βάσεις: οι θεωρίες της κοινωνικής οικοδόμησης της μάθησης (Vygotsky, Bruner, Perret-Clermont, Doise, Mugny, Winnykamen) και η συμβολή τους στη σύγχρονη παιδαγωγική και τη μαθησιακή διαδικασία. Η EME και η συνεργατική μάθηση, τα γνωστικά και κοινωνικά οφέλη για τους εμπλεκόμενους σε αυτήν. Η EME ως ενίσχυση της τυπικής διδασκαλίας και η αντιμετώπιση της σχολικής αποτυχίας. Η EME, η παιδαγωγική αλληλοβοήθεια και οι μορφές της. Οι στρατηγικές βοήθειας και η διαχείρισή τους. Τα όρια της EME. Η υποστηρικτική μάθηση (l'étayage). Μορφές εφαρμογής της EME στη σχολική τάξη στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής. Γνωστικές και κοινωνικές αλληλεπιδράσεις κατά την εφαρμογή της EME. Η προσαρμογή του tuteur στις ανάγκες του αρχάριου. Η διαμεσολαβούμενη μάθηση και ο διαμεσολαβητικός ρόλος του εκπαιδευτικού στη διαδικασία απόκτησης της γνώσης. Η πολιτισμική διάσταση της διαμεσολάβησης. Οι προσανατολισμοί της έρευνας και η μελέτη παραδειγμάτων για την EME: η σύνδεση δημοτικού σχολείου και νηπιαγωγείου, η ανάγνωση στο δημοτικό σχολείο και το νηπιαγωγείο, η διαπολιτισμική μάθηση με εποπτεία, η μεθοδολογική και παιδαγωγική EME στο Πανεπιστήμιο.

Η τρίτη ενότητα αφορά τη Συνεργατική μάθηση: θεωρητικό πλαίσιο και εφαρμογή:

Ο όρος συνεργατική μάθηση αναφέρεται στη μέθοδο διδασκαλίας, η οποία έχει οργανωθεί με τέτοιο τρόπο ώστε οι εκπαιδευτικοί στόχοι να υλοποιούνται από μικρές

ομάδες μαθητών που αλληλεπιδρούν. Στη σύγχρονη εκπαιδευτική βιβλιογραφία αναδεικνύονται τόσο η αποτελεσματικότητα της μεθόδου όσο και τα οφέλη για τους μαθητές στην καλλιέργεια ανώτερων νοητικών λειτουργιών, στην κοινωνική συμπεριφορά, στην αποδοχή διαφορετικών πολιτισμών κ.α..

Στη διάρκεια των σεμιναρίων θα προσδιορίσουμε την έννοια της συνεργατικής μάθησης, τον τρόπο που αυτή συνδέεται με την αποτελεσματική μάθηση και τις δεξιότητες που είναι απαραίτητες για τον μαθητή σήμερα και θα αναλύσουμε βήμα προς βήμα τις διαδικασίες εφαρμογής της σε ομάδες μαθητών σε πλαίσια τυπικής και άτυπης εκπαίδευσης.

1η υποενότητα

Συνεργατική μάθηση: εννοιολόγηση του όρου και χαρακτηριστικά που την προσδιορίζουν, παιδαγωγικές διαστάσεις και αποτελεσματικότητα για τη σύγχρονη εκπαίδευση.

2η υποενότητα

Ζητήματα εφαρμογής της συνεργατικής μάθησης: σχεδιασμός των εκπαιδευτικών στόχων, χωρισμός των ομάδων, δημιουργία θετικής αλληλεξάρτησης, διασφάλιση της συνεισφοράς όλων των μελών στην ομαδική εργασία, αξιολόγηση της ομαδικής εργασίας.

3η υποενότητα

Πρακτική εφαρμογή: οι φοιτητές καλούνται να μελετήσουν τη σχετική βιβλιογραφία (δίδεται επιλεγμένο υλικό στην τάξη για τον σκοπό αυτό) και να προετοιμάσουν σε μικρές ομάδες ένα παράδειγμα εφαρμογής της συνεργατικής μάθησης.

4η υποενότητα

Πρακτική εφαρμογή: οι ομάδες των φοιτητών καλούνται να παρουσιάσουν στην τάξη αναλυτικά το παράδειγμα εφαρμογής της συνεργατικής μάθησης που σχεδίασαν. Ακολουθεί συζήτηση και σχολιασμός για την κάθε εφαρμογή που παρουσιάστηκε.

A2Y. Κοινωνικοπολιτισμικές προσεγγίσεις της ανάπτυξης και της μάθησης

Σε αντίθεση με τις κλασικές θεωρίες γνωστικής ανάπτυξης οι οποίες εστίαζαν, ως επί το πλείστον, σε εσωτερικές διεργασίες μάθησης, πιο σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις εκλαμβάνουν την ανάπτυξη ως μία σύνθετη δυναμική διεργασία άρρηκτα συνδεδεμένη με το πλαίσιο ή περιβάλλον (διαπροσωπικό, κοινωνικό, πολιτισμικό, γλωσσικό, κλπ) με το οποίο αλληλεπιδρά καθημερινά το παιδί. Προτείνουν πως η ανάπτυξη μπορεί να μελετηθεί και να ερμηνευθεί μόνο ως αναπόσπαστο μέρος του πολυσύνθετου πλαισίου αυτού.

Με αφετηρία τη θεωρία του Vygotsky και με αναφορές σε πιο σύγχρονα 'παράδειγματα' (π.χ. θεωρία της έμφυτης δυποκειμενικότητας, θεωρία της δραστηριότητας, θεωρία των δυναμικών συστημάτων και της οικοσυστημικής προσέγγισης της ανάπτυξης), το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση και κριτική συζήτηση των θεωρητικών προσεγγίσεων που δίνουν έμφαση στον ρόλο της αλληλεπίδρασης, των διαπροσωπικών σχέσεων, του κοινωνικού περιβάλλοντος και του εκάστοτε πολιτισμικού πλαισίου μέσα στο οποίο μεγαλώνει το παιδί. Πρόκειται για θεωρητικές προτάσεις στα πλαίσια των οποίων η ανάδυση των γνωστικών ικανοτήτων και η μάθηση λαμβάνουν χώρα με τρόπο πάντα συνεργατικό και πολυδιάστατο.

A3E. Ειδικά θέματα και εφαρμογές
-Παρεμβάσεις σε παιδιά με χρόνια ασθένεια
-Συνεργατικές μορφές εκπαίδευσης σε μαθητές
με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρία

Σκοπός αυτής της ενότητας είναι να παρουσιάσει το πλαίσιο αντιμετώπισης παιδιών με χρόνια ασθένεια καθώς και τις ενδεδειγμένες πρακτικές. Θέματα που μελετώνται, αναλύονται και συζητούνται αποτελούν, μεταξύ άλλων:

- η αντίληψη της χρόνιας ασθένειας από το παιδί, η σχέση των αναπτυξιακών έργων με τη χρόνια ασθένεια, οι επιπτώσεις της στην οικογένεια, η αντιμετώπιση της καταληκτικής ασθένειας, προτεινόμενες ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις, παραδείγματα προγραμμάτων παρέμβασης για παιδιά και γονείς.

A4E. Ειδικά θέματα και εφαρμογές:
Πρακτικές μουσειακής αγωγής και φιλαναγνωσίας
σε τυπικές και άτυπες ομάδες εκπαίδευσης

Το εν λόγω μάθημα επιχειρεί να εξοικειώσει τους συμμετέχοντες με πρακτικές, εργαλεία και δράσεις προώθησης της μουσειακής αγωγής και φιλαναγνωσίας σε τυπικές και άτυπες ομάδες μάθησης. Συγκεκριμένα, οι ενότητες που θα αναπτυχθούν περιλαμβάνουν τα εξής θέματα:

A. Πρακτικές μουσειακής αγωγής

- Παρουσίαση και ανάλυση μοντέλων επικοινωνίας και η εφαρμογή τους στο μουσείο.
- Θεωρίες για την εκπαίδευση: ποιες είναι και πώς έχουν επηρεάσει τον σχεδιασμό και την αξιολόγηση εκθεμάτων και προγραμμάτων στο μουσείο
- Ανάπτυξη στρατηγικών μάθησης μέσω αντικειμένων
- Σχεδιασμός και αξιολόγηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε τυπικές ομάδες.
- Σχεδιασμός και αξιολόγηση εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε άτυπες ομάδες.
- Μελέτη περίπτωσης σε μουσεία της πόλης.
- Παρουσίαση Μελέτης περίπτωσης από τους φοιτητές
- Μουσεία και φιλαναγνωσία (συνδιδασκαλία)

B. Πρακτικές Φιλαναγνωσίας (Διδάσκουσα κ. Βασιλούδη)

- Θεωρίες ανάγνωσης λογοτεχνικών κειμένων
- Το περιβάλλον της φιλαναγνωσίας στην Ελλάδα και την Ευρώπη
- Φιλαναγνωσία και αναλυτικό πρόγραμμα στην προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση
- Σχεδιασμός δράσεων φιλαναγνωσίας: μελέτη παραδειγμάτων
- Παρουσίαση προγραμμάτων φιλαναγνωσίας με εστίαση στον χώρο του μουσείου

A5E. Ειδικά θέματα και εφαρμογές: Εκπαίδευση μέσα από μουσική και θεατρική δράση

Με βάση την σύζευξη των δύο τεχνών, της μουσικής και του θεάτρου, οι φοιτητές θα προσεγγίσουν μέσα από την θεατρική και τη μουσική τεχνική, τη φύση και τις λειτουργίες της δραματικής και της μουσικής τέχνης.

Με παιχνίδια ρόλων, αυτοσχεδιασμό, διδασκαλία μουσικών μοτίβων και τραγουδιών θα γνωρίσουν τον τρόπο διαχείρισης των εκφραστικών τους μέσων, ενώ παράλληλα θα προσπαθήσουν να ενσωματώσουν ήχους και ρυθμούς στις εκπαιδευτικές τους δράσεις. Στόχος, να μπορούν να οργανώσουν ένα θεατρικό δρώμενο χρησιμοποιώντας και συνδυάζοντας δραματικό λόγο, ρυθμό και μουσική.

Επιπρόσθετα, σκοπός του θεατρικού μέρους των μαθημάτων η κατανόηση της μεθοδολογίας του θεάτρου και η χρήση αυτής ως θεατρικό εργαλείο για την προσέγγιση, αντίληψη και επίλυση καταστάσεων. Μέσα από αυτοσχεδιασμό, ανάλυση ρόλων και τεχνικές θεάτρου επιδιώκεται η αντίληψη της οργάνωσης του χρόνου, του χώρου και της δομής μιας θεατρικής πράξης. Η διερεύνηση των ηχοχρωμάτων και του ρυθμού του λόγου, η χρήση ηχοτοπίων και μουσικής αποσκοπεί στην ενίσχυση ή αποφόρτιση της δραματικής έντασης των υπό ανάπτυξη θεμάτων.

Μαθήματα Β΄ Ειδικεύσεως Εκπαίδευση στη διαπολιτισμική ετοιμότητα

B1Υ. Μελέτη της ετερότητας- διαπολιτισμική ετοιμότητα

Σκοπός του μαθήματος είναι η ανάδειξη των ζητημάτων που μπορεί να προκύψουν σε ένα πολυπολιτισμικό σχολικό πλαίσιο, η θεωρητική κατάρτιση των εκπαιδευτικών και η ενδυνάμωση τους μέσα από βιωματικές διαδικασίες ώστε να μπορούν να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις που μπορεί να θέσει ένα τέτοιο περιβάλλον. Στη σειρά των διαλέξεων του μαθήματος αυτό εξετάζονται διαφορετικές μορφές ετερότητας (εθνότητα, φύλο, θρησκεία, γλώσσα) στο πλαίσιο της σχολικής τάξης.

Εξετάζεται ακόμη η ανάπτυξη των προκαταλήψεων στα παιδιά καθώς και κοινωνικο-ψυχολογικές θεωρίες διομαδικών σχέσεων. Έμφαση δίνεται στην ανάπτυξη της ταυτότητας του «εαυτού» και του «άλλου» μέσα από διαφορετικά θεωρητικά πλαίσια.

Επίσης αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η ανάπτυξη των στερεοτύπων, πως αναπτύσσεται το περιεχόμενο τους, το ρόλο σε γνωστικό επίπεδο στην επεξεργασία των πληροφοριών καθώς και τη σημασία τους για τις σχέσεις μεταξύ των ομάδων. Μελετώνται τεχνικές μείωσης των προκαταλήψεων και άμβλυνσης των στερεοτύπων. Τέλος γίνεται αναφορά σε θεωρίες που αφορούν την πολιτισμική προσαρμογή μειονοτήτων σε νέα πολιτισμικά περιβάλλοντα.

B2Υ. Διδασκαλία της ελληνικής σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα

Ο σκοπός: Στόχος του μαθήματος είναι να εξοικειώσει τους/τους φοιτητές/τριες με τις ιδιαιτερότητες και τις δυνατότητες γύρω από τη διδασκαλία τους ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας και ως γλώσσας καταγωγής/πολιτισμικής κληρονομιάς (heritage language). Ξεκινώντας από τον θεωρητικό προβληματισμό γύρω από τη

δι/πολυγλωσσία και τις γλωσσικές στάσεις απέναντι στις γλώσσες καταγωγής και την επίσημη γλώσσα του σχολείου, έμφαση θα δοθεί στο πώς μέσα από πρακτικές κριτικού γραμματισμού και παρεμβάσεις τους οι εκπαιδευτικοί μπορούν να διδάξουν την ελληνική σε παιδιά από μειονοτικά ή μεταναστευτικά περιβάλλοντα, καλλιεργώντας παράλληλα τον σεβασμό στη γλωσσική και ευρύτερα κοινωνιοπολιτισμική ποικιλότητα σε όλα τα παιδιά ανεξαρτήτως καταγωγής

B3E Εκπαίδευση μειονοτήτων και μεταναστών

Στο πρώτο μέρος του μαθήματος γίνεται μια εκτενής παρουσίαση των λειτουργιών και του ρόλου της δημόσιας εκπαίδευσης στα πλαίσια του έθνους κράτους. Ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στον ομοιογενοποιητικό ρόλο της εκπαίδευσης αναφορικά με την κουλτούρα και την εθνική ταυτότητα, καθώς και στα ζητήματα που ανακύπτουν κατά την μετάβαση από νεωτερικά/ εθνικά σε μετανεωτερικά/ μεταεθνικά σχήματα οργάνωσης της κοινωνίας και την επιρροή που έχει αυτό στην εκπαίδευση. Το πρώτο μέρος κλείνει με μια εκτενή αναφορά στην εκπαιδευτική πολιτική και στους τρόπους διαμόρφωσή της.

Το δεύτερο μέρος του μαθήματος ξεκινά με μια αναφορά στα μειονοτικά δικαιώματα με έμφαση στα γλωσσικά και εκπαιδευτικά δικαιώματα στην Ευρώπη, και μετά από μια μικρή αναφορά στα είδη των μειονοτήτων και στη μειονοτική σχέση, προχωρά στη παρουσίαση των ιστορικών και γλωσσικών μειονοτήτων στην Ελλάδα και στη μελέτη των ζητημάτων που σχετίζονται με την εκπαίδευσή τους.

Στο τρίτο μέρος του μαθήματος γίνεται μια εκτενής παρουσίαση και σχολιασμός των μεγάλων προγραμμάτων που αναπτύχθηκαν στην Ελλάδα από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 (Εκπαίδευση Τσιγγανοπαίδων, Εκπαίδευση Μουσουλμάνοπαίδων, Εκπαίδευση Μεταναστών, Παλιννοστούντων και Ελληνοπαίδων εξωτερικού).

Στο τέταρτο μέρος γίνεται, κατ' αρχάς, παρουσίαση των δίγλωσσων εκπαιδευτικών προγραμμάτων που υπάρχουν στην Ευρώπη για παιδιά ιστορικών μειονοτήτων, και στη συνέχεια, παρουσίαση του ζητήματος της εκπαίδευσης παιδιών μεταναστών, με έμφαση στο ζήτημα του προφίλ των μεταναστών/ μετακινούμενων πληθυσμών στην Ελλάδα κατά δεκαετία 1990 αλλά και σήμερα (transit migration), των εκπαιδευτικών αναγκών τους, της εκ περιτροπής φοίτησης, και του σχεδιασμού και αξιολόγησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων για παιδιά μετανάστες.

B4E Αφηγήσεις της διαφορετικότητας: κείμενα και ιδεολογίες

Το μάθημα εστιάζει στις κυρίαρχες εκφάνσεις της διαφορετικότητας (έμφυλη ταυτότητα, αναπηρία, κοινωνική τάξη, γλώσσα, εθνική υπαγωγή, θρησκεία) και στον τρόπο που αυτές αναπαρίστανται στη λογοτεχνία. Εκκινώντας από μια εξέταση των εννοιολογημάτων «ιδεολογία» και «διαφορετικότητα», και της λογοτεχνικής έννοιας της «αναπαράστασης» θα περάσουμε σε αναλύσεις επιλεγμένων λογοτεχνικών κειμένων τόσο της Ελληνικής όσο και της διεθνούς γραμματείας τα οποία διακλαδίζονται σε δύο διαφορετικές κατευθύνσεις: τη λογοτεχνία που απευθύνεται σε παιδιά και αυτή που απευθύνεται σε ενήλικες.

B5E Μέσα επικοινωνίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα

Μάθημα 1 – Εισαγωγή

Εισαγωγή στην προβληματική του μαθήματος. Τι είναι η πολυπολιτισμικότητα, γιατί μιλάμε για κρίση της πολυπολιτισμικότητας, ποιά η σχέση με τα ΜΜΕ και τη δημοσιογραφία.

Μάθημα 2 – Θεωρίες του Έθνους και του Εθνικισμού

Τι είναι το έθνος, οι εθνοτικές ταυτότητες, και τι ο εθνικισμός; Θεωρίες των Anderson, Gellner, Smith κ.α. Τι ρόλο παίζει η παγκοσμιοποίηση;

Μάθημα 3 – Θεωρητικές Προσεγγίσεις στην Πολυπολιτισμικότητα

Ποιες είναι οι κανονιστικές και θεωρητικές προσεγγίσεις στη διαφορετικότητα; Πως οφείλουμε να διαχειριζόμαστε και να αντιμετωπίζουμε τη διαφορετικότητα;

Μάθημα 4 – Θεωρίες των ΜΜΕ και Πολιτισμική Διαφορά

Κοινωνικο-ψυχολογικές προσεγγίσεις: ποιά είναι τα αποτελέσματα των ΜΜΕ στη διαφορετικότητα; Θεωρία των μέσων, πολιτική-οικονομία,

Μάθημα 5 – Παραγωγή-Χρήση των ΜΜΕ και διαφορετικότητα

ΜΜΕ και διαφορετικότητα; Παραγωγή-χρήση των ΜΜΕ

Μάθημα 6 – Τα μέσα της διαφορετικότητας

Μήπως τα μέσα που παράγονται και απευθύνονται σε διαφορετικές πολιτισμικές ομάδες καλύπτουν τις ελλείψεις των παραδοσιακών ΜΜΕ; Προς μια ταξινόμηση των μέσων της διαφορετικότητας.

Μάθημα 7 – Αναπαραστάσεις της Διαφορετικότητας

Θεωρίες της αναπαράστασης: Αναπαραστάσεις της διαφορετικότητας στα ΜΜΕ; Στερεότυπα, framing, critical discourse analysis, σημειολογία και η παραστατική (performative)

Μάθημα 8 – Αναπαραστάσεις της Διαφορετικότητας II

Μάθημα 9 – Κοινό και Πολυπολιτισμικότητα

Τι κάνουν οι άνθρωποι με τα μέσα; Πρόσληψη των αναπαραστάσεων της διαφορετικότητας. Πολιτισμικό κεφάλαιο και πρόσληψη. Διαφορετικές εθνοφυλετικές ομάδες ως κοινό: πώς αντιλαμβάνονται και προσλαμβάνουν την αναπαράσταση της διαφορετικότητας; Ο ρόλος της ταυτότητας. Το κοινό απαντά: τι κάνει και τι μπορεί να κάνει το κοινό για να απαντήσει σε προβληματικές αναπαραστάσεις της διαφορετικότητας.

Μάθημα 10 – Προωθώντας μια διαφορετική ανάγνωση

Μάθημα 11 – Αναδεικνύοντας τη διαφορετικότητα

Μάθημα 12 – Πολιτική και Πολιτιστική σημασία των ΜΜΕ

Μάθημα 13 – Πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα και περιεχόμενο των ΜΜΕ

ΜΠΑ – Σεμινάρια – Διαλέξεις – Βιωματικά εργαστήρια (Πρακτικής Άσκησης)

ΔΣΒ1. Εκπαίδευση εμψυχωτών και εκπαιδευτικών: συνεργατική προσέγγιση του Lesson Study

Το εν λόγω σεμινάριο επιχειρεί να καταδείξει πρακτικές με τις οποίες οι συμμετέχοντες θα εξοικειωθούν με το βασικό μοντέλο επαγγελματικής ανάπτυξης Lesson Study αλλά και τις προσαρμογές που ενδεχομένως να προκύψουν κατά τη διάρκεια εφαρμογής του στο πλαίσιο πρακτικής άσκησης των μεταπτυχιακών

φοιτητών σε τυπικές, μη τυπικές και άτυπες ομάδες μάθησης. Βασική επιδίωξη του μοντέλου είναι η βελτίωση της διδασκαλίας και της μάθησης μέσα από συνεργατικές μεθόδους σχεδιασμού, υλοποίησης και αξιολόγησης μεταξύ των μελών ομάδας Lesson Study. Το σεμινάριο διαρθρώνεται σε δυο ενότητες. Στην πρώτη, οι φοιτητές θα γνωρίσουν τη δομή του εν λόγω μοντέλου μέσα από διάλεξη και συζήτηση καθώς θα έχουν και την ευκαιρία να αλληλεπιδράσουν με φοιτητές από τον προηγούμενο κύκλο μεταπτυχιακού προγράμματος συζητώντας την εμπειρία που βίωσαν από τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της πρακτικής άσκησης σε διαφορετικά περιβάλλοντα μάθησης. Στο δεύτερο μέρος, μέσα από βιωματικές δραστηριότητες και σενάρια προσομοίωσης οι φοιτητές θα ασκηθούν τόσο στην ανάπτυξη ικανοτήτων συνεργασίας και επικοινωνίας στην ομάδα όσο και σε τρόπους διαχείρισης και αντιμετώπισης δυσκολιών συνεργασίας που μπορεί να προκύψουν κατά τη διάρκεια εφαρμογής της πρακτικής άσκησης.

ΔΣΒ2. Σχεδιασμός – εφαρμογή – αξιολόγηση Προγραμμάτων διαπολιτισμικής εκπαίδευσης

Η ενότητα αυτή κινείται στην ευρύτερη περιοχή της εκπαιδευτικής πολιτικής. Σκοπός της, πέρα από την απόκτηση ενός σώματος σχετικών πληροφοριών, είναι η καλλιέργεια αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας και κριτικής σκέψης, και στόχος η συγκρότηση ενός στοιχειώδους σώματος γνώσεων και δεξιοτήτων που είναι απαραίτητες για να προβεί κάποιος στο σχεδιασμό και υλοποίηση μιας διαπολιτισμικής εκπαιδευτικής παρέμβασης, που μπορεί να απευθύνεται σε μια μικρή ή μεγάλη ομάδα μαθητικού πληθυσμού.

Κατά την διάρκεια του μαθήματος οι συμμετέχοντες προβαίνουν σε μελέτη περιπτώσεων διαπολιτισμικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων σε ευρωπαϊκό, σε εθνικό και σε τοπικό επίπεδο δίνοντας έμφαση:

- Στην ανάλυση της πολιτικής συγκυρίας εντός της οποίας αποφασίζεται και υλοποιείται το πρόγραμμα
- Στην ανάλυση περιεχομένου της «περί διαπολιτισμικότητας» ρητορικής (διακηρύξεις πολιτικών, στελεχών της διοίκησης και σχετική νομοθεσία)
- Στην καταγραφή και ερμηνεία των στάσεων των εμπλεκόμενων μερών (διοίκηση της εκπαίδευσης, εκπαιδευτικοί, γονείς, μαθητές, τοπικές κοινωνίες κ.λπ.)
- Στον τρόπο εφαρμογής και αξιολόγησης των προγραμμάτων και στα αποτελέσματα που διαπιστώνεται πως έχουν, σε συνάρτηση με τις αρχικές στοχεύσεις.

Ιδιαίτερο χώρο καταλαμβάνει η μελέτη προγραμμάτων δίγλωσσης εκπαίδευσης κυρίως σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η μελέτη προγραμμάτων που επικεντρώνονται σε παιδιά πρόσφυγες και μετανάστες σε παιδιά Ρομά και σε παιδιά Μουσουλμάνων.

Άρθρο 13

Αξιολόγηση μαθημάτων, βιωματικών εργαστηρίων και δράσεων πεδίου

Κάθε μάθημα διδάσκεται από έναν ή περισσότερους διδάσκοντες. Σε κάθε μάθημα ορίζεται από την Γ.Σ. ένας διδάσκων ως υπεύθυνος / συντονιστής του μαθήματος.

Η αξιολόγηση των μαθημάτων γίνεται με γραπτή ή προφορική εξέταση, εργασία, παρουσίαση, αναφορά (report) ή συνδυασμό των παραπάνω. Η ακριβής μορφή της αξιολόγησης καθορίζεται από τον ή τους διδάσκοντες σε σχέση και με τη φύση του

κάθε μαθήματος.

Οι όροι αξιολόγησης σε κάθε μάθημα γνωστοποιούνται κατά την έναρξη της διδασκαλίας του μαθήματος από το μέλος ΔΕΠ- υπευθύνου / συντονιστή του μαθήματος.

Η βαθμολογία αντιστοιχεί στην κλίμακα 0 -10 και προκύπτει από τον Μ.Ο. των βαθμών των δοκιμασιών που έχουν ανακοινώσει οι διδάσκοντες στην αρχή κάθε εξαμήνου ή από τον λόγο των συντελεστών βαρύτητας κάθε διδακτικής ενότητας του μαθήματος προς το δέκα (10) της βαθμολογικής κλίμακας.

Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των μαθημάτων κοινοποιούνται με ευθύνη του υπεύθυνου / συντονιστή του μαθήματος στους ΜΦ δεκαπέντε (15) ημέρες μετά την ημερομηνία εξέτασης ή στην περίπτωση που η αξιολόγηση γίνεται βάσει εργασιών, είκοσι (20) ημέρες μετά την ημερομηνία παράδοσης των εργασιών.

Σε περίπτωση αποτυχίας στην συνολική εξέταση ενός μαθήματος (βαθμός κάτω από τη βάση) δίνεται στους φοιτητές η δυνατότητα μιας (1) επαναληπτικής εξέτασης. Σε περίπτωση και νέας αποτυχίας ο ΜΦ υποχρεούται να παρακολουθήσει για μία επιπλέον φορά το μάθημα και να αξιολογηθεί επιτυχώς.

Δεν επιτρέπεται η επαναληπτική εξέταση προκειμένου ο φοιτητής να βελτιώσει τη βαθμολογία του.

Για τα μαθήματα στα οποία η αξιολόγηση γίνεται με ασκήσεις ή/και τελική γραπτή εξέταση ισχύουν τα παρακάτω:

- 1) Τα μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου εξετάζονται τον Φεβρουάριο (1^η εξεταστική) και τον Σεπτέμβριο (2^η εξεταστική).
- 2) Τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου εξετάζονται τον Ιούνιο (1^η εξεταστική) και τον Σεπτέμβριο (2^η εξεταστική).

Για τα μαθήματα στα οποία προβλέπεται κατάθεση εργασίας ισχύουν τα εξής:

- 1) Για μάθημα του χειμερινού εξαμήνου, το θέμα της εργασίας δίνεται από τον διδάσκοντα τέλη Ιανουαρίου και η παράδοση της εργασίας γίνεται από τον φοιτητή έως 31 Μαρτίου (1^η εξεταστική).
- 2) Για τη 2^η εξεταστική, το θέμα δίνεται από τον διδάσκοντα τον Ιούνιο και η παράδοση της εργασίας γίνεται έως τις 10 Σεπτεμβρίου.
- 3) Για τα μαθήματα του εαρινού εξαμήνου, το θέμα της εργασίας δίνεται από τον διδάσκοντα τον Ιούνιο και η παράδοση γίνεται από τον φοιτητή έως τις 10 Σεπτεμβρίου (1^η εξεταστική).
- 4) Για τη 2^η εξεταστική, το θέμα δίνεται από τον διδάσκοντα τον Ιανουάριο και η παράδοση της εργασίας γίνεται έως τις 31 Μαρτίου.

Μετά το πέρας της εξεταστικής οι ασκήσεις, τα γραπτά δοκίμια και κάθε άλλο τεκμήριο εξέτασης παραδίδονται από τον διδάσκοντα για φύλαξη στη Γραμματεία.

Άρθρο 14 **Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση (ΜΠΑ)**

Την ΜΠΑ συντονίζει ο υπεύθυνος Πρακτικής Άσκησης από κοινού με τους υπευθύνους των ειδিকেύσεων και τους επόπτες, οι οποίοι προέρχονται κυρίως από το Τ.Ε.Ε.Π.Η.-Δ.Π.Θ..

Η ΜΠΑ υλοποιείται σε ποικίλους χώρους και φορείς, ιδιωτικούς και δημόσιους όπως:

- Δημόσια και ιδιωτικά σχολεία και νηπιαγωγεία
- Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας
- Παιδιατρικές Κλινικές
- Οικογένειες με παιδιά σε ειδική συνθήκη ανάρρωσης (Homeschooling)
- Μουσεία
- Δήμοι (Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης, Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων, Εργαστήρια εικαστικών, Βιβλιοθήκες, Εκπαιδευτικά Πάρκα κ..λ.π.)
- Κατασκηνώσεις
- Μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί (Βιβλιοθήκες, Χωριά SOS, Παιγνιοθήκες κλπ.)
- Θεσμικοί και μη θεσμικοί χώροι εκπαίδευσης μεταναστών
- Φυλακές ανηλίκων, Γυναικείες φυλακές
- Μη κυβερνητικές οργανώσεις (Γιατροί χωρίς σύνορα κλπ.)
- Μ.Μ.Ε. (τηλεοπτικά και ραδιοφωνικά κανάλια κλπ.)
- Σύλλογοι (αθλητικοί, πολιτιστικοί κλπ.)
- Φορείς και δομές των οποίων η λειτουργία έχει σκοπό τη φιλοξενία ή και την εκπαίδευση ανηλίκων και ενηλίκων (ΚΕ.Θ.Ε.Α., Ορφανοτροφεία, κλπ.).

Προϋπόθεση για να συμμετέχει ο ΜΦ στην ΜΠΑ είναι να μην οφείλει κανένα μάθημα του Π.Μ.Σ. μετά και από την επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου που προηγείται της ΜΠΑ.

Η ΜΠΑ αντιστοιχεί σε 30 πιστωτικές μονάδες (Ε.Σ.Τ.Σ.), οι οποίες εκφράζουν στο σύνολό τους τη βαρύτητα των υποχρεώσεων του φοιτητή για την ολοκλήρωση κάθε μέρους που την απαρτίζει σε συνάρτηση με τη χρονική διάρθρωσή της, όπως αναλύεται στη συνέχεια.

Ο ΜΦ για να συγκεντρώσει τις παραπάνω μονάδες θα πρέπει να ολοκληρώσει το πρόγραμμα της πρακτικής άσκησης με επιτυχία. Η μη επιτυχής ολοκλήρωση συνεπάγεται την υποχρέωση του φοιτητή να επαναλάβει την Μεταπτυχιακή Πρακτική Άσκηση ή μέρος αυτής. Για την βαθμολογία της ΜΠΑ ισχύει η ίδια κλίμακα με την οποία αξιολογούνται οι ΜΦ στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. (0-10). Ως ανεπιτυχής θεωρείται η αξιολόγηση του ΜΦ από τον επόπτη του με βαθμό μικρότερο της βάσης (5).

Η κατανομή των φοιτητών στους χώρους πρακτικής άσκησης και η κατανομή τους στους επόπτες γίνεται από τον υπεύθυνο Πρακτικής Άσκησης σε συνεργασία με τους επόπτες και με τους υπευθύνους των κατευθύνσεων.

Μετά τον προσδιορισμό του χώρου πρακτικής άσκησης του ΜΦ, ο επόπτης πραγματοποιεί την πρώτη επαφή με τον υπεύθυνο του φορέα στον οποίο θα πραγματοποιηθεί η πρακτική άσκηση, προκειμένου να συνεννοηθεί για το γενικότερο πλαίσιο υλοποίησης της πρακτικής.

Στη συνέχεια, ο επόπτης συντάσσει έγγραφο προς τον συγκεκριμένο φορέα στο οποίο αναφέρονται τα στοιχεία του φοιτητή, οι ημερομηνίες και το χρονικό εύρος της πρακτικής άσκησης, το αντικείμενο εργασίας του φοιτητή (τί θα κάνει και με ποιο τρόπο), καθώς και οι διευθύνσεις (σταθερό τηλέφωνο, κινητό και ηλεκτρονική διεύθυνση) του επόπτη και του φοιτητή για ενδεχόμενες επικοινωνίες. Αντίγραφο του εγγράφου αυτού καθώς και τυχόν απάντησης του φορέα και όποια άλλη αλληλογραφία κατατίθεται στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. και ενσωματώνεται στον φάκελο του φοιτητή.

Η διάθρωση των δράσεων της ΜΠΑ προκειμένου αυτή να ολοκληρωθεί έχει ως εξής:

- Διαλέξεις-Σεμινάρια ΜΠΑ Βιωματικά Εργαστήρια (45 ώρες).
- Κατευθύνσεις διάρκειας μιας εβδομάδας (15 ώρες).
- Σχεδιασμός του προγράμματος από τον φοιτητή και συνεδρίες ανατροφοδότησης με τον επόπτη (22 ώρες).
- Υλοποίηση διάρκειας δύο εβδομάδων (20 ώρες).
- Τελική συγγραφή εργασίας (40 ώρες)
- Αξιολόγηση της Μ.Π.Α. από τον επόπτη

Οι κατευθύνσεις δίνονται πριν την έναρξη της ΜΠΑ στον φορέα υλοποίησής της. Κατά τη διαδικασία αυτή, ο επόπτης πραγματοποιεί συναντήσεις με τον φοιτητή ή με όλη την ομάδα των φοιτητών, της οποίας έχει την ευθύνη, με σκοπό να καθοδηγήσει τους φοιτητές και να προετοιμάσει μαζί τους το σχεδιασμό της δράσης που θα υλοποιηθεί. Συγκεκριμένα η διαδικασία αυτή περιλαμβάνει:

- Την ενημέρωση για το γενικό περιεχόμενο και τους στόχους του προγράμματος πρακτικής άσκησης και τον προσδιορισμό των μορφών και των τρόπων επικοινωνίας φοιτητή με τον επόπτη.
- Την ενημέρωση για τα γενικά χαρακτηριστικά του χώρου ή των χώρων πρακτικής άσκησης.
- Την καθοδήγηση του φοιτητή για την πρώτη καταγραφή των συνθηκών του συγκεκριμένου χώρου και την κατάρτιση του οργανογράμματός του.
- Τις κατευθύνσεις για τον γενικό σχεδιασμό του προγράμματος.
- Την καθοδήγηση για τη δομή και το περιεχόμενο της εργασίας την οποία πρέπει ο φοιτητής να παραδώσει.
- Την ενημέρωση για τα κριτήρια αξιολόγησης της εργασίας του φοιτητή τα οποία αφορούν:
 - α) την αρτιότητα παρουσίασης του σχεδιασμού του προγράμματος,
 - β) την υλοποίηση,
 - γ) τις παραμέτρους αξιολόγησης και αυτό-αξιολόγησης,
 - δ) τη γενικότερη εικόνα της εργασίας.

Με την έναρξη της ΜΠΑ ο επόπτης από κοινού με τον φοιτητή καταθέτουν στη Γραμματεία του ΠΜΣ Προκαταρκτική Φόρμα ΜΠΑ στην οποία αναφέρεται η ημερομηνία έναρξης της ΜΠΑ, ο χώρος στον οποίο διενεργείται και η διάρκειά της.

Οι φοιτητές προετοιμάζουν και καταθέτουν σχεδιασμό της πρακτικής τους στον επόπτη, ο οποίος συζητείται και βελτιώνεται από κοινού. Ο επόπτης εγκρίνει την έναρξη της πρακτικής.

Όλες οι ενδιάμεσες εκθέσεις του φοιτητή και οι παρατηρήσεις του επόπτη κρατούνται στον φάκελο του φοιτητή ο οποίος παραδίδεται στο τέλος της πρακτικής άσκησης στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Ο επόπτης παρακολουθεί την υλοποίηση της ΜΠΑ του ΜΦ σε όλη τη διάρκειά της.

Ο επόπτης παραλαμβάνει σε συγκεκριμένη ημερομηνία (προκαθορισμένη και γνωστοποιημένη στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.) την τελική εργασία του φοιτητή επί του συνόλου της οποίας κάνει τις παρατηρήσεις και διορθώσεις. Η εργασία αυτή περιλαμβάνει τις ενότητες σχεδιασμός, υλοποίηση και αξιολόγηση / αυτό-αξιολόγηση. Για κάθε ενότητα της εργασίας πρέπει να τεκμηριώνεται θεωρητικά η επιλογή των μεθόδων που ακολουθήθηκαν και η ανάλυση των στοιχείων που παρουσιάζονται σε αυτή. Επιπλέον για τη φάση της υλοποίησης πρέπει να τεκμηριώνεται η πορεία εξέλιξης της δράσης με οποιαδήποτε μέθοδο, μέσα στα πλαίσια της επιστημονικής δεοντολογίας (φωτογραφικό υλικό, συνεντεύξεις κ.λπ.). Στη συνέχεια ο φοιτητής παραδίδει την τελική μορφή της εργασίας στον επόπτη ο οποίος και πραγματοποιεί την τελική αξιολόγησή της.

Οι επόπτες έχουν την ευθύνη της συνολικής αξιολόγησης της πρακτικής άσκησης του κάθε ΜΦ

Άρθρο 15

Θέματα Εκπόνησης Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ)

Ο ΜΦ υποχρεούται ατομικά να εκπονήσει και με επιτυχία να υποστηρίξει δημόσια τη μεταπτυχιακή διπλωματική του εργασία μετά την ολοκλήρωση του 4ου εξαμήνου σπουδών.

Το θέμα της ΜΔΕ πρέπει να εντάσσεται στο αντικείμενο του Π.Μ.Σ. και ειδικότερα της ειδίκευσης που έχει επιλέξει ο ΜΦ και να αξιοποιεί τις γνώσεις που αποκτήθηκαν στα μαθήματα του Π.Μ.Σ. και σε συγκεκριμένες εφαρμογές.

Τα ισχύοντα για την ανάληψη, εκπόνηση και υποστήριξη της ΜΔΕ ορίζονται παρακάτω:

15.1. Δικαίωμα υποβολής θέματος ΜΔΕ

Ο ΜΦ έχει δικαίωμα υποβολής θέματος Δ.Ε. εφόσον έχει ολοκληρώσει με επιτυχία όλα τα μαθήματα (κορμού και κατεύθυνσης) των δύο (2) πρώτων εξαμήνων και τα

προπτυχιακά μαθήματα τα οποία πιθανόν έχει χρεωθεί με απόφαση της Γ.Σ.

Οι ΜΦ του 3^{ου} εξαμήνου σπουδών υποβάλλουν, μέχρι το τέλος του δεύτερου μήνα φοίτησής τους στο συγκεκριμένο εξάμηνο (τέλη Οκτωβρίου όταν η φοίτηση στο 3ο εξάμηνο ξεκινήσει το Σεπτέμβριο), γραπτή πρόταση (*Έντυπο Α: Αρχική Πρόταση Θέματος ΜΔΕ*) του θέματος που τους ενδιαφέρει (τίτλο, περιγραφή του αντικειμένου έρευνας και της μεθοδολογίας που θα ακολουθηθεί και προσδοκώμενα αποτελέσματα) στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ.. και στην αρχή του 4^{ου} εξαμήνου σπουδών, τον Φεβρουάριο, σε συνεργασία με τον επιβλέποντα καθηγητή, την τελική Δήλωση Θέματος (*Έντυπο Β : Τελική Δήλωση Θέματος ΜΔΕ*) με την κατά το δυνατόν τελική δομή της εργασίας και ένα κείμενο έως 2.500 λέξεις.

Τα θέματα και οι επιβλέποντες (Α και Β επιβλέπων) καθηγητές που τα υποστηρίζουν επικυρώνονται από την Γ.Σ.

15.2. Μορφή και έκταση της ΜΔΕ

Η ΜΔΕ μπορεί να είναι θεωρητική, εφαρμοσμένη ή πειραματική και να περιέχει αναγνωρίσιμα στοιχεία πρωτοτυπίας και συμβολή στην επιστημονική γνώση. Το κείμενο πρέπει να πληροί τις προδιαγραφές και τη δομή μιας επιστημονικής εργασίας δηλαδή να περιλαμβάνει περιγραφή του θέματος της εργασίας, περιγραφή των πορισμάτων - αποτελεσμάτων της εργασίας, τη μεθοδολογία, παραδοχές, βιβλιογραφία και άλλα τυχόν αναγκαία υποστηρικτικά ή επεξηγηματικά στοιχεία (αναγκαία σχήματα, διαγράμματα, φωτογραφίες εικόνες κτλ.). Κάθε ΜΔΕ θα συνοδεύεται από μια σύντομη περίληψη 300 λέξεων περίπου στην Ελληνική και στην Αγγλική ή Γαλλική γλώσσα . Η ΜΔΕ ανάλογα με το θέμα και τους στόχους που θέτει μπορεί να είναι άλλης μορφής, όπως σχέδια (φυσικά ή σε ψηφιακή μορφή) ή σε μορφή πολυμέσων που να συνδυάζουν κείμενο, σχέδια, ήχο και κινούμενες εικόνες. Στις περιπτώσεις αυτές πρέπει να συνοδεύονται από σύντομο αλλά εμπειριστατωμένο κείμενο. Μετά από συνεννόηση με τον επιβλέποντα η συγγραφή της ΜΔΕ μπορεί να γίνει σε άλλη γλώσσα και να περιλαμβάνει εκτεταμένη περίληψη στην ελληνική.

Η έκταση της εργασίας μπορεί να είναι από 25.000 – 30.000 λέξεις εκτός και αν η φύση της Μ.Δ.Ε. είναι άλλης μορφής όπως παραπάνω.

15.3. Επίβλεψη ΜΔΕ

Η επίβλεψη της Δ.Ε. γίνεται από ένα τακτικό και ένα αναπληρωματικό μέλος ΔΕΠ, το οποίο πρέπει να διδάσκει στο Π.Μ.Σ.. Σε ειδικές περιπτώσεις η Γ.Σ. μπορεί να ζητήσει επίβλεψη από μέλος ΔΕΠ Τμημάτων άλλων Α.Ε.Ι.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του επιβλέποντα ή μέλους της Τριμελούς Εξεταστικής Επιτροπής μετά από απόφαση της Συνέλευσης του οικείου Τμήματος.

Ταυτόχρονα η Γ.Σ. συγκροτεί Τριμελή Εξεταστική Επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα μέλος της οποίας είναι ο επιβλέπων/πουσα.

Κάθε μέλος ΔΕΠ του ΠΜΣ που διδάσκει στη γνωστική περιοχή της θεματικής πρότασης μπορεί να αναλάβει, ως πρώτος επιβλέπων, έως τρεις (3) ΜΔΕ.

Την ευθύνη για τη διερεύνηση του θέματος και την οριστικοποίηση της συνεργασίας με διδάσκοντα για την εκπόνηση ΜΔΕ έχει ο ΜΦ. Την ευθύνη για την οριστική μορφή της πρότασης για εκπόνηση ΜΔΕ έχει ο πρώτος επιβλέπων.

Οι προτάσεις κατατίθενται από τη Συντονιστική Επιτροπή στη Γ.Σ. για την τελική έγκριση.

15.4. Εξεταστική επιτροπή ΜΔΕ

Για κάθε ΜΔΕ ορίζεται από τη Γ.Σ. Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή (Ε.Ε.), η οποία αποτελείται από τον επιβλέποντα, τον αναπληρωτή επιβλέποντα και ένα άλλο μέλος ΔΕΠ συγγενούς ειδικότητας προς το θέμα της υπό κρίση ΜΔΕ. Η αρμοδιότητα της Ε.Ε. είναι να εγκρίνει ή όχι την επιστημονική αρτιότητα της προς υποστήριξη εργασίας και να την αξιολογήσει μετά την παρουσίαση.

Κατά την παρουσίαση - υποστήριξη της ΜΔΕ, η Εξεταστική Επιτροπή συντάσσει και υπογράφει Πρακτικό Δημόσιας Παρουσίασης της ΜΔΕ στο οποίο αναγράφονται τυχόν παρατηρήσεις ή σχόλια καθώς και ο τελικός βαθμός.

Ο τελικός βαθμός, ο οποίος προκύπτει ως Μ.Ο. από τους βαθμούς που προτείνουν τα τρία μέλη της Ε.Ε.

15.5. Διαδικασία αξιολόγησης και ολοκλήρωσης της ΜΔΕ

Ο ελάχιστος χρόνος για την υποβολή της ΜΔΕ είναι τέσσερα (4) εξάμηνα από την έναρξη των σπουδών του/της ΜΦ. Στην περίπτωση θετικής κρίσης των επιβλεπόντων καθηγητών, η εξέταση - παρουσίαση της ΜΔΕ γίνεται στο τέλος του 4ου εξαμήνου. (ενδεικτικά, τον μήνα Ιούνιο για κύκλο φοίτησης με το 1ο εξάμηνο να ξεκινάει τον Οκτώβριο). Στην περίπτωση αρνητικής κρίσης ο ΜΦ έχει τη δυνατότητα επαν-υποβολής της μετά από δύο μήνες αφού βελτιώσει την εργασία σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Ε.Ε. κατά την επόμενη εξεταστική περίοδο (Σεπτεμβρίου). Σε περίπτωση αρνητικής κρίσης μετά τη 2η υποβολή, ο ΜΦ έχει το δικαίωμα, το επόμενο ακαδημαϊκό έτος, να αλλάξει το θέμα και τον επιβλέποντα. Στην περίπτωση αρνητικής κρίσης της δεύτερης του προσπάθειας έχει τα ίδια δικαιώματα με την πρώτη (επανυποβολή σύμφωνα με τις παρατηρήσεις μετά από 2 μήνες και υποστήριξη στην επόμενη εξεταστική). Στην περίπτωση και δεύτερης αποτυχίας ο ΜΦ αποκλείεται από τη χορήγηση του Μεταπτυχιακού Διπλώματος.

15.6. Εξέταση - Παρουσίαση της Μ.Δ.Ε.

Μετά την εκπόνηση της Μ.Δ.Ε. ο Μ.Φ. υποβάλλει στον επιβλέποντα και στα άλλα δύο μέλη της Εξεταστικής Επιτροπής τρία (3) αντίγραφα της τελικής Μ.Δ.Ε. Εφόσον υπάρχει θετική κρίση από την Εξεταστική Επιτροπή, ορίζεται η ημερομηνία της προφορικής εξέτασης - παρουσίασης στο χρονικό διάστημα της ανωτέρω παραγράφου. Η έκταση και το βάθος της προφορικής εξέτασης κατά την υποστήριξη

είναι ανάλογα της μορφής παρουσίασης της εργασίας. **Η παρουσίαση των ΜΔΕ γίνεται κατά τη διάρκεια των εξεταστικών περιόδων που ισχύουν για τον Προπτυχιακό κύκλο σπουδών.**

Μετά την προφορική παρουσίαση και υποστήριξη συνέρχεται η Τριμελής Εξεταστική Επιτροπή, αξιολογεί την Μ.Δ.Ε. και διαμορφώνει τον τελικό βαθμό.

15.7. Αντίγραφο Μ.Δ.Ε.

Η Μ.Δ.Ε. υποβάλλεται εις τριπλούν για την κρίση και, μετά την αποδοχή της, μαζί με τυχόν διορθώσεις ή συμπληρώσεις, υποβάλλεται ένα πλήρες αντίγραφο της τελικής εργασίας (ακόμα και παραρτήματα, σημειώσεις, άρθρα, συνοδευτικό υλικό, κτλ.) σε ηλεκτρονική μορφή, και συγκεκριμένα σε cd-rom, στη βιβλιοθήκη της **Σχολής Επιστημών Αγωγής**. Στις περιπτώσεις όπου η παρουσίαση μιας Μ.Δ.Ε. υποστηρίζεται από σχέδια, τότε θα υποβάλλονται αντίγραφα των πρωτοτύπων. Οι εργασίες αποτελούν ιδιοκτησία του Π.Μ.Σ., το οποίο διατηρεί το δικαίωμα της χρήσης και αναπαραγωγής τους για διδακτικούς και ερευνητικούς σκοπούς.

15.8 Δεοντολογία συγγραφής ΜΔΕ

Εάν κατά την εκπόνηση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας διαπιστωθεί λογοκλοπή, ο πρώτος επιβλέπων αρμόδιος διδάσκων / επόπτης αναφέρει το παράπτωμα (συμπεριλαμβανομένου του ιστορικού καθώς και των στοιχείων που το τεκμηριώνουν) στην Συντονιστική επιτροπή του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών. Στη συνέχεια, η Επιτροπή εισηγείται κατά περίπτωση στη Γενική Συνέλευση σχετικά με τις αρμόζουσες πειθαρχικές κυρώσεις σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

15.9 Προδιαγραφές κατάθεσης της ΜΔΕ στη Βιβλιοθήκη

α) Copyright © [όνομα και επώνυμο φοιτήριας/τή, έτος ολοκλήρωσης της εργασίας]

Η έγκριση της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας από το Τμήμα Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης δεν δηλώνει απαραίτητως την αποδοχή των απόψεων της/του/ συγγραφέα.

(β) Τρεις γραμμές μετά την τελευταία πρόταση των πνευματικών δικαιωμάτων, μέγεθος γραμματοσειράς 12 στιγμές:

Υπεύθυνη Δήλωση

«Βεβαιώνω ότι είμαι η/ο συγγραφέας αυτής της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας και ότι κάθε βοήθεια που προσφέρθηκε κατά την προετοιμασία και την

εκπόνησή της αναγνωρίζεται και αναφέρεται στο περιεχόμενό της. Επίσης, βεβαιώνω ότι αναφέρονται όλες οι βιβλιογραφικές πηγές που αξιοποιήθηκαν, πρωτογενείς και δευτερογενείς, είτε η συμβολή τους παρατίθεται επακριβώς ως απόσπασμα είτε ως παράφραση. Επιπλέον, δηλώνω ότι αυτή η Διπλωματική Εργασία πραγματοποιήθηκε από εμένα προσωπικά και αποκλειστικά και θα αναλάβω πλήρως τις συνέπειες εάν αποδειχθεί ότι αυτή δεν μου ανήκει».

15.10. Πνευματικά Δικαιώματα

Η διαχείριση των ερευνητικών δεδομένων της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας ανήκει από κοινού στον φοιτητή και στον πρώτο επιβλέποντα καθηγητή. Κατόπιν τούτου επιτρέπεται η χρήση τους για δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό ή πρακτικά συνεδρίου ή για επιστημονική ανακοίνωση εφόσον γίνεται αναφορά των ονομάτων και των δύο. Η σειρά των ονομάτων θα αντιπροσωπεύει τη συμβολή του καθένα στη συγγραφή της εργασίας ή της ανακοίνωσης. Οι φοιτητές πριν την απονομή του μεταπτυχιακού τίτλου ή την δήλωση θέματος της Διπλωματικής Εργασίας υπογράφουν την παρακάτω υπεύθυνη δήλωση και την καταθέτουν στην γραμματεία του ΠΜΣ. Η δήλωση αυτή αποτελεί απαραίτητο δικαιολογητικό για την έκδοση του ΜΔΕ με την περάτωση των σπουδών τους.

Υπεύθυνη Δήλωση

«Βεβαιώνω ότι η διαχείριση των ερευνητικών δεδομένων της Μεταπτυχιακής Διπλωματικής Εργασίας (ΜΔΕ) ανήκει από κοινού σε μένα και στον πρώτο επιβλέποντα καθηγητή. Κατόπιν τούτου, επιτρέπεται η χρήση τους για δημοσίευση σε επιστημονικό περιοδικό ή πρακτικά συνεδρίου ή για επιστημονική ανακοίνωση εφόσον γίνεται αναφορά των ονομάτων και των δύο. Η σειρά των ονομάτων θα αντιπροσωπεύει τη συμβολή του καθένα στη συγγραφή της εργασίας ή της ανακοίνωσης.»

Άρθρο 16

Αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων

Στο τέλος κάθε εξαμήνου οι φοιτητές καλούνται από τη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. να συμπληρώσουν το ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο αξιολόγησης του μαθήματος και των διδασκόντων

Οι διδάσκοντες συμπληρώνουν ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο αυτό-αξιολόγησης.

Άρθρο 17

Απασχόληση και υποχρεώσεις των ΜΦ

Οι ΜΦ μπορούν να απασχοληθούν σε βοηθητικό / εργαστηριακό έργο στο πλαίσιο

του προπτυχιακού προγράμματος σπουδών του Τ.Ε.Ε.Π.Η. Οι ΜΦ βοηθούν στο έργο της επιτήρησης των εξετάσεων μαθημάτων του προπτυχιακού κύκλου, αναλαμβάνουν (εκ περιτροπής) τη λειτουργία της Αίθουσας Η.Υ. της «Κοινωνίας της Πληροφορίας», της Βιβλιοθήκης / Αναγνωστηρίου του Π.Μ.Σ. καθώς και της Δανειστικής Βιβλιοθήκης Εκπαιδευτικού Υλικού και Βιβλίων για την Προσχολική Εκπαίδευση του Τ.Ε.Ε.Π.Η.

Οι υποχρεώσεις των Μ.Φ. είναι οι παρακάτω:

- Να παρακολουθούν ανελλιπώς τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών και να υπογράφουν τα βιβλία παρουσίας.
- Να υποβάλλουν τις απαιτούμενες εργασίες μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες.
- Να προσέρχονται στις προβλεπόμενες εξετάσεις.
- Να υποβάλλουν στη Γραμματεία, πριν την αξιολόγηση της διπλωματικής τους εργασίας, υπεύθυνη δήλωση ότι η διπλωματική εργασία αυτή δεν αποτελεί προϊόν λογοκλοπής ούτε στο σύνολο ούτε σε επιμέρους τμήματα αυτής.
- Να καταβάλλουν τα τέλη φοίτησης, όπως ορίζεται στον παρόντα κανονισμό
- Να σέβονται και να τηρούν τον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών, τις αποφάσεις των οργάνων του Π.Μ.Σ., του Τμήματος Επιστημών της Εκπαίδευσης στην Προσχολική Ηλικία και του Δ.Π.Θ., καθώς και την ακαδημαϊκή δεοντολογία.

Άρθρο 18

Αναστολή φοίτησης και Διαγραφή ΜΦ

α) Ο ΜΦ που αδυνατεί να συνεχίσει προσωρινά τη φοίτηση στο Π.Μ.Σ. μπορεί με αιτιολογημένη αίτησή του να ζητήσει από τη Γ.Σ. την αναστολή της φοίτησής του για έως 2 εξάμηνα σπουδών κατά μέγιστο. Στην περίπτωση ικανοποίησης του αιτήματος από τη Γ.Σ. αναστέλλεται και η καταβολή των διδάκτρων για το διάστημα που διαρκεί η αναστολή φοίτησης.

β) Ο ΜΦ που δεν αποκτά το ΜΔΕ μέσα στη μέγιστη χρονική διάρκεια όπως ορίζεται ανωτέρω, διαγράφεται αυτομάτως από το μητρώο των ΜΦ, χάνει την ιδιότητα του ΜΦ και επομένως τη δυνατότητα να συνεχίσει ενδεχομένως σε κάποιο μελλοντικό χρόνο. Επίσης η διαγραφή μπορεί να οφείλεται σε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας. Στην περίπτωση αυτή η διαγραφή παραπέμπεται στη Συντονιστική Επιτροπή του Π.Μ.Σ. για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του Τμήματος. Ως παραβάσεις θεωρούνται και τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής και γενικότερα κάθε παράβαση των διατάξεων περί πνευματικής ιδιοκτησίας από μεταπτυχιακό/κη φοιτητή/τρια κατά τη συγγραφή εργασιών στο πλαίσιο των μαθημάτων ή την εκπόνηση μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας Η διαγραφή του επικυρώνεται από τη Γ.Σ. Στο μέγιστο χρόνο δεν υπολογίζεται ο χρόνος αναστολής φοίτησης.

Γ. Όργανα και λειτουργία του Π.Μ.Σ. - Υποχρεώσεις των διδασκόντων

Άρθρο 19 Όργανα, διδάσκοντες και λειτουργία

Για την λειτουργία του Π.Μ.Σ. έχουν αρμοδιότητα τα παρακάτω όργανα:

1) Η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) του Τ.Ε.Ε.Π.Η η οποία είναι αρμόδια για την παρακολούθηση, τον συντονισμό και την εφαρμογή του προγράμματος.

Οι αρμοδιότητες της Γ.Σ. ειδικότερα είναι να:

- Ελέγχει την υλοποίηση του προγράμματος σπουδών του Π.Μ.Σ.
- Προκηρύσσει την εκδήλωση ενδιαφέροντος για τους νέους ΜΦ.
- Ορίζει τα μέλη των εξεταστικών επιτροπών.
- Ορίζει τα μέλη της τριμελούς επιτροπής εξέτασης των υποψηφίων ΜΦ.
- Εγκρίνει τους νέους ΜΦ.
- Ορίζει τα μέλη της Συντονιστικής Επιτροπής.
- Ορίζει τους επιβλέποντες και αναπληρωτές επιβλέποντες των ΜΔΕ.
- Ορίζει τις Εξεταστικές Επιτροπές των ΜΔΕ.
- Επικυρώνει την απονομή των μεταπτυχιακών διπλωμάτων.
- Αποφασίζει για όλα τα θέματα του Π.Μ.Σ. που δεν εμπεριέχονται στις διατάξεις του εσωτερικού κανονισμού.

2) Η Συντονιστική Επιτροπή (Σ.Ε.) του Π.Μ.Σ. ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση και είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό λειτουργίας του Π.Μ.Σ.

3) Ο Διευθυντής του Π.Μ.Σ. προεδρεύει της Συντονιστικής Επιτροπής και ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση για διετή θητεία με δυνατότητα ανανέωσης. Για την προώθηση της αποτελεσματικής εφαρμογής του Π.Μ.Σ. ασκεί κυρίως τις εξής αρμοδιότητές:

- Εισηγείται στη Γ.Σ. κάθε θέμα που αφορά στην αποτελεσματική λειτουργία του Π.Μ.Σ.
- Παρακολουθεί την εφαρμογή του προγράμματος του Π.Μ.Σ. και του παρόντος εσωτερικού κανονισμού σε όλα τα θέματα (οργανωτικά, λειτουργικά, διδακτικά, ερευνητικά, υλικοτεχνικής υποδομής, ΜΦ, διδακτικού προσωπικού, σχέσεων με συνεργαζόμενους καθηγητές του εξωτερικού κτλ.) και εισηγείται στη Γ.Σ. προτάσεις για την αποτελεσματική λειτουργία και βελτίωση των υπηρεσιών του Π.Μ.Σ.
- Είναι δυνατόν να εξουσιοδοτείται από τη Γ.Σ. να προβαίνει στη λήψη αποφάσεων για υποθέσεις αναφορικά με θέματα που προσδιορίζονται στη σχετική εξουσιοδοτική απόφαση της Γ.Σ.
- Συμμετέχει ex officio στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του Δ.Π.Θ., ως εκπρόσωπος του Τ.Ε.Ε.Π.Η..

- Συντάσσει τον οικονομικό προϋπολογισμό και απολογισμό του Π.Μ.Σ. και τους υποβάλλει στη Γ.Σ..
- Παρακολουθεί την εκτέλεση του προϋπολογισμού και υπογράφει την έκδοση των εντολών πληρωμής των δαπανών του Π.Μ.Σ..
- Για να ανταποκριθεί στο έργο που πηγάζει από τις πιο πάνω υποχρεώσεις απαλλάσσεται μερικώς από τα διδακτικά του καθήκοντα (Ν. 2454/97, άρθρ. 6 και εδ. Δ, του Αρθρου 2, του Ν. 3685/08) στο προπτυχιακό διδακτικό έργο του Τμήματος.

4) Ο Αναπληρωτής Διευθυντής του Π.Μ.Σ. ορίζεται από τη Γ.Σ. και αναπληροί τον Διευθυντή όταν αυτός κωλύεται.

5) Οι Υπεύθυνοι / Συντονιστές μαθημάτων: Κάθε μάθημα υποστηρίζεται από ένα συντονιστή που είναι και διδάσκων του μαθήματος. Οι αρμοδιότητες τους είναι να συνεργάζονται με όλους τους διδάσκοντες του μαθήματος προκειμένου να:

- Συνθέτουν την ύλη του μαθήματος και να την παρουσιάζουν συνοπτικά (περίληψη).
- Κατανέμουν τις διδακτικές ώρες και να διαμορφώνουν το μέρος του ωρολογίου προγράμματος που αναλογεί στο μάθημα.
- Καθορίζουν το σύστημα αξιολόγησης του μαθήματος.
- Ενημερώνουν τους ΜΦ για τα ισχύοντα στο μάθημα.
- Παραδίνουν στη Γραμματεία του Π.Μ.Σ. την τελική βαθμολογία στα χρονικά όρια που ορίζονται ανωτέρω (Άρθρο 10).
- Εξασφαλίζουν το απαραίτητο εκπαιδευτικό υλικό και τεχνολογικό εξοπλισμό του μαθήματος.

6) Η Ειδική Γραμματεία του Π.Μ.Σ.

Ορίζεται με απόφαση της Γ.Σ. μεταξύ των Διοικητικών υπαλλήλων του Τμήματος ή και του Ειδικού Τεχνικού Επιστημονικού βοηθητικού Προσωπικού και συνεργάζεται με τον Γραμματέα του Τμήματος για όλα τα θέματα που άπτονται του Π.Μ.Σ.

Τη διδασκαλία των μαθημάτων στα Π.Μ.Σ., μπορούν να αναλαμβάνουν:

- I.** Μέλη Δ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος.
- II.** Μέλη της κατηγορίας Ε.Ε.Π., Ε.ΔΙ.Π. και Ε.Τ.Ε.Π. του οικείου Τμήματος, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.
- III.** Διδάσκοντες σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80 του οικείου Τμήματος.
- IV.** Ομότιμα και Αφυπηρετήσαντα μέλη ΔΕΠ του οικείου Τμήματος.

Με αιτιολογημένη απόφασή της η Συνέλευση του Τμήματος, σε περίπτωση που δεν επαρκεί το διδακτικό προσωπικό των κατηγοριών που αναφέρονται παραπάνω, μπορεί να αναθέσει διδακτικό έργο σε μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου Α.Ε.Ι. ή να προσκαλέσει μέλη ΔΕΠ άλλων Α.Ε.Ι. ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του

άρθρου 13 Α του Ν. 4310/2014 (Α΄ 258),

Επιπλέον η Συνέλευση του οικείου Τμήματος με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του Διευθυντή του Π.Μ.Σ., μπορεί να καλέσει, *ως επισκέπτες*, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του Π.Μ.Σ. από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 36. Σε κάθε περίπτωση η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του Π.Μ.Σ. αποφασίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος ή την αντίστοιχη Ε.Δ.Ε., ύστερα από εισήγηση της Σ.Ε..

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται μεταξύ άλλων η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους/τις μεταπτυχιακούς/κες φοιτητές/τριες.

Άρθρο 20

Απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης και Τελετή

Σύμφωνα με τον ν.4485/2017 το Π.Μ.Σ. απονέμει Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (ΜΔΕ) στις «Επιστήμες της Εκπαίδευσης: Καινοτόμες Παιδαγωγικές Προσεγγίσεις σε Πολυπολιτισμικά Εκπαιδευτικά Περιβάλλοντα», σε μια από τις εξής δύο επιμέρους ειδικεύσεις :

Α. «Άτυπες, μη τυπικές και τυπικές μορφές εκπαίδευσης σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα» και

Β. «Εκπαίδευση στην διαπολιτισμική ετοιμότητα».

Στον απονεμόμενο τίτλο αναγράφεται και η αντίστοιχη κατεύθυνση ειδίκευσης.

Η απονομή του τίτλου γίνεται από τον Διευθυντή του Π.Μ.Σ. και παρουσία του Πρύτανη του Δ.Π.Θ. ή, σε περίπτωση που αυτός κωλύεται, παρουσία ενός εκ των Αντιπρυτάνεων ή, στην περίπτωση που και αυτοί κωλύονται, παρουσία του Κοσμήτορα της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Δ.Π.Θ.

Οι ΜΦ μετά την απόκτηση του ΜΔΕ και μετά από αίτησή τους μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στο Τ.Ε.Ε.Π.Η. για απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος (Δ.Δ) σύμφωνα με όσα καθορίζονται στον Ν. Ν. 3685/08 και τον σχετικό κανονισμό του Τμήματος.

Άρθρο 21

Τελικές Ρυθμίσεις

- 1) Για θέματα που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα εσωτερικό κανονισμό αποφασίζει η Γ.Σ. του Τ.Ε.Ε.Π.Η. της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Δ.Π.Θ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

(ως αναπόσπαστο μέρος του Κανονισμού Μεταπτυχιακών Σπουδών)

- 1) Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) των Π.Μ.Σ. του Δ.Π.Θ.
- 2) Τύπος Πιστοποιητικού ολοκλήρωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών
- 3) Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή Π. Μ. Σ. Τμήματος του Δ.Π. Θ.
- 4) Απονομή Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών. Τελετή ανακήρυξης (Σχέδιο)

1. Τύπος Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) των Π.Μ.Σ. του Δ.Π.Θ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)
ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)

ΔΙΠΛΩΜΑ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

(κύριο επιστημονικό αντικείμενο)

Ο/Η (ονοματεπώνυμο) του (πατρώνυμο) από (όνομα πόλης) πτυχιούχος του Τμήματος (όνομα Τμήματος) μετά την επιτυχή παρακολούθηση των μαθημάτων του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο (τίτλος Π.Μ.Σ.) του Τμήματος (όνομα Τμήματος) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης και την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων από το νόμο δοκιμασιών στις (ημερομηνία), κρίθηκε άξιος/α του **Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών**, στην Κατεύθυνση (ονομασία Κατεύθυνσης) με το βαθμό:

«ΑΡΙΣΤΑ» εννέα (9)

Σε πίστωση των ανωτέρω
εκδίδεται το παρόν δίπλωμα

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

Ο ΠΡΥΤΑΝΗΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ

ΤΜΗΜΑΤΟΣ

ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ

(όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ (όνομα Τμήματος)
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ
ΘΡΑΚΗΣ

2. Τύπος Πιστοποιητικού ολοκλήρωσης Μεταπτυχιακών Σπουδών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)
ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ....

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Πιστοποιείται ότι:

Στον/ην κύριο/κυρία (Όνομα Επώνυμο Πατρώνυμο του μεταπτυχιακού φοιτητή/τριας) από (όνομα πόλης), Πτυχιούχο (όνομα Τμήματος) του Πανεπιστημίου (όνομα Πανεπιστημίου), μετά τη νόμιμη διαδικασία και αφού εξεπλήρωσε επιτυχώς όλες τις υποχρεώσεις του/της, στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματός μας, απονεμήθηκε το Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με τίτλο (όνομα Π.Μ.Σ.) του Τμήματος (όνομα Τμήματος) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης, στην Κατεύθυνση (ονομασία Κατεύθυνσης), με το βαθμό

«ΑΡΙΣΤΑ»

Οκτώ και εβδομήντα εκατοστά (8,70)

Το παρόν έχει θέση αντιγράφου Διπλώματος Μεταπτυχιακού Σπουδών.

Το πιστοποιητικό αυτό, το οποίο ζήτησε ο ενδιαφερόμενης/όμενης, του/της χορηγείται για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

Ο/Η Γραμματέας του Τμήματος
(υπογραφή-σφραγίδα)

3. Τύπος Βεβαίωσης Αναλυτικής Βαθμολογίας Μεταπτυχιακού Φοιτητή Π.Μ.Σ.
Τμήματος του Δ.Π.Θ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

ΣΧΟΛΗ (όνομα Σχολής)
ΤΜΗΜΑ (όνομα Τμήματος)

Πόλη.....
Αριθ. Πρωτ.....

ΒΕΒΑΙΩΣΗ

Βεβαιώνεται ότι ο/η κύριος/κυρία (Όνομα Επώνυμο Πατρώνυμο) Πτυχιούχος του (Τμήμα Σχολή Πανεπιστήμιο), ο οποίος είχε εισαχθεί το ακαδημαϊκό έτος (αναγραφή ακ. έτους) στο Π.Μ.Σ. του Τμήματος (όνομα Τμήματος) της Σχολής (όνομα Σχολής) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης με τίτλο (τίτλος Π.Μ.Σ.) διάρκειας (αναγραφή διάρκειας Π.Μ.Σ.), εξετάστηκε επιτυχώς στα π.χ. οκτώ (8) απαιτούμενα μεταπτυχιακά μαθήματα της Κατεύθυνσης (ονομασία Κατεύθυνσης) και έλαβε την παρακάτω βαθμολογία σε κάθε μάθημα:

Α/Α ΜΑΘΗΜΑ	Δ.Μ.	Π.Μ.	ΒΑΘΜΟΣ	ΕΞΑΜΗΝΟ
1.	π.χ. Δέκα (10)
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

Ο/Η ανωτέρω στις ημερομηνία) ανέπτυξε τη Μεταπτυχιακή Διατριβή (Μ.Δ.) του/της δημοσία ενώπιον της αρμόδιας Εξεταστικής Επιτροπής, η οποία την ενέκρινε, τη βαθμολόγησε με το βαθμό (αναγραφή βαθμού) και πρότεινε την απονομή στον/ην ανωτέρω του Διπλώματος Μεταπτυχιακών

Σπουδών του Τμήματος (όνομα Τμήματος) της Σχολής (όνομα Σχολής) του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης στην Κατεύθυνση(ονομασία Κατεύθυνσης).

Ο Γενικός Μέσος Όρος βαθμολογίας του/της ανωτέρω (με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων) λαμβάνοντας υπόψη της διδακτικές μονάδες των επί μέρους μαθημάτων (αριθμός διδακτικών μονάδων μαθημάτων) και της Μεταπτυχιακής Διατριβής (αριθμός διδακτικών μονάδων διατριβής) είναι:

«ΑΡΙΣΤΑ».

Η παρούσα βεβαίωση χορηγείται ύστερα από αίτηση του/της ενδιαφερομένου/ενδιαφερομένης για κάθε νόμιμη χρήση.

Πόλη (όνομα πόλης) Ημερομηνία (ημέρα-μήνας-έτος)

Πρύτανη

Με εντολή

Ο/Η Γραμματέας
του Τμήματος

(υπογραφή-σφραγίδα)

4. Απονομή Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης. Τελετή ανακήρυξης (Σχέδιο)

Η ανακήρυξη του/της μεταπτυχιακού/ής φοιτητή/τριας ως αξίου του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών εκάστου Τμήματος και η απονομή στον ίδιο του Διπλώματος αυτού γίνεται σε ειδική τελετή που πραγματοποιείται στο αρμόδιο Τμήμα.

Η απονομή του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ.) γίνεται παρουσία του Πρύτανη του Δ.Π.Θ., ή, όταν αυτός κωλύεται, παρουσία ενός εκ των Αντιπρυτάνεων.

Κατά την τελετή της απονομής του Δ.Μ.Σ. στον/στην υποψήφιο/α αναγιγνώσκεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος το πρακτικό της Εξεταστικής Επιτροπής και στη συνέχεια ο Πρόεδρος του Τμήματος αναγιγνώσκει τα παρακάτω:

«Ο/Η.....(Ονοματεπώνυμο)

.....πτυχιούχος
του.....(Τμήμα, Σχολή,
Πανεπιστήμιο) συνέταξεν
Μεταπτυχιακήν Διατριβήν (Μ.Δ.) ή επιγράφεται

....., ήπερ τοις
αναγνούσι καθηγηταίς εμμελώς έχειν έδοξεν, ούτος (αύτη) δε
την επί τω μεταπτυχιακώ τίτλω (Μ.Δ.Ε.) δοκιμασίαν
ευδοκίμως υπέστη.

Ερωτών ουν το Τμήμα, ει τούτο ικανώς τα τεκμήρια της
του (της) υποψηφίου επιστημονικής παιδείας ποιούμενον
δοκιμάζει τούτον (ταύτην) εις τους κατόχους του Μ.Δ.Ε. του
Τμήματος.....της

Σχολής.....του Δημοκριτείου

Πανεπιστημίου Θράκης· ερωτών δε και τον Πρύτανην, ει τη
του Τμήματος βουλή ομολογεί. Επειδήπερ ου μόνον εν ταις
ειωθόταις δοκιμασίαις της σής επιστήμης έλεγχον παρέσχες
σαφέστατον, αλλά και εν τη μεταπτυχιακή διατριβή, ην
φιλοπονήσας προσήνεγκες τω Τμήματι.....,

άξιον (αξίαν) του Δ.Μ.Σ. σε αυτόν (σε αυτήν) απέφηνας καπί
τούτοις το μεν Τμήμα σε κατά τα νόμιμα εδοκίμασε, ο δε
Πρύτανης ταύτην την δοκιμασίαν επήνεσε, δια ταύτα

εγώ..... (Ονοματεπώνυμο)Καθηγητής
του Τμήματος....., νυν Πρόεδρος του
Τμήματος..... διατελών τε και
χρώμενος τη δυνάμει, ην παρά των εν Πανεπιστημίω και
Τμήματι νόμων είληφα,
σε.....(Ονοματεπώνυ
μο)....., υποψήφιον
(υποψηφίαν) του Τμήματος.....
μεταπτυχιακού τίτλου δημοσία άξιον και κάτοχον του
Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (Δ.Μ.Σ) του
Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών με
τίτλο.....του
Τμήματος.....του Δημοκριτείου
Πανεπιστημίου Θράκης αναγορεύω και πάσας τας τω
πανεπιστημιακώ αξιώματι τούτω παρεπομένας προνομίας σοι
δίδωμι, συνθιασώτην μεν και εταίρον της επιστήμης σε
προσαγορεύων, της δε επιστήμης ταύτης δια παντός του βίου
φιλοτίμως αντέχεσθαι παραινών».